

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI

Hadjai LAHBIB

Pasirengimas krizėms ir jų valdymas, lygybė

1. Bendra kompetencija, išpareigojimai Europai ir asmeninis nepriklausomumas

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nare ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Kaip galėtumėte Europos Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Didžiąją savo profesinio gyvenimo dalį dirbau įvairiose pasaulio dalyse, daugiausia krizės paveiktose šalyse arba šalyse, kuriose vyko karas (Afganistane, Artimuosiuose Rytuose, KDR), kur užduodama tinkamus klausimus stengiausi suprasti padėti ir informuoti. 2022 m. buvau paskirta eiti Belgijos užsienio ir Europos reikalų ministrės pareigas ir turėjau galimybę pasinaudoti savo praktine patirtimi reaguojant į įvykius.

Mano kadencija buvo be galo intensyvi: teko reaguoti į įvairias krizes ir karus, be kita ko, Ukrainoje ir Artimuosiuose Rytuose, ir didelio masto gaivalines nelaimes, pavyzdžiui, žemės drebėjimą Turkijoje ir Sirijoje.

Kaip Belgijos greitojo reagavimo į krizes ir nelaimes užsienyje mechanizmo „B-Fast“ pirmininkė, bendradarbiaudama su atitinkamais kolegomis iš vyriausybės koordinavau skubios pagalbos teikimą ir ekspertų siuntimą, kad būtų padėta nukentėjusiems gyventojams. Vadovavau „B-Fast“ reformai, kad būtų sustiprinta mechanizmo struktūra ir jis būtų parengtas būsimiems iššūkiams.

Dėl šių krizių teko dėti dideles konsulines pastangas siekiant padėti Belgijos ir Europos šalių piliečiams, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausiems asmenims.

Tokių krizių – klimato, humanitarinių ar sveikatos – ateityje nuolat neišvengiamai daugės tiek Europoje, tiek kitur.

Jei man patikėsite Komisijos narės pareigas, padėsiu apsaugoti europiečius užtikrinant tinkamesnę pasirengimą krizėms, krizių prevenciją ir veiksmingą reagavimą į jas, kartu propaguojant mūsų vertybes visame pasaulyje, remiant gyventojus, kuriems reikia pagalbos, laikantis tarptautinės teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės principų.

Gerindami Europos Sąjungos pasirengimą kartu įveikti gaivalines nelaimes, pavyzdžiui, žmogaus sukeltas nelaimes, taip pat konfliktus ir krizes, stipriname vertybes ir principus, kurie yra mūsų Sąjungos pagrindas. Tai mums padės kurti solidaresnę ir teisingesnę pasaulį, taip pat Sąjungą, kuri gina savo piliečius ir užtikrina jiems tas pačias teises ir galimybes.

Visą gyvenimą kovojau su išankstiniu nusistatymu, dėl kurio ir pačiai teko nukentėti, todėl žinau, kad dažnai diskriminacija yra nesąmoninga ir paslėpta. Mano nuomone, geriausias būdas kovoti su nelygybe yra laikytis kompleksinio požiūrio, pagal kurį kovojant su bet kokio pavidalo diskriminacija įtraukiami visi sektoriai.

Esu tvirtai įsitikinusi, kad visuomenė be diskriminacijos yra vienintelis pagrindas, įgalinantis visus asmenis, nepriklausomai nuo jų kilmės ar statuso, laisvai gyventi ir išnaudoti visą savo potencialą. Per kiekvieną savo vizitą įvairiose pasaulio dalyse visada siečiau bendradarbiauti su pilietinės visuomenės organizacijomis, kad būtų skatinama lygybė ir kiekvieno asmens teisė būti savimi.

Kaip užsienio reikalų ministrė didžiuojuosi, kad galėjau padėti Afganistano moterims siekti laisvės, taip pat kad padėjau atkreipti dėmesį į LGBTIQ asmenų teises šalyse, kuriose vis dar draudžiamos jų eitynės.

Šio įsipareigojimo laikysiuosi ir eidama už lygybę atsakingos Komisijos narės pareigas. Kartu su visais kitais Komisijos nariais sieksiu, kad lygybė ir lyčių aspektas būtų integruoti į ES politiką, teisės aktus ir finansavimo programas. Rodysiu pavyzdį ir užtikrinsiu lygybės ir lyčių aspekto integravimą krizių valdymo ir pasirengimo joms srityje, kad būtų padidintas reagavimo į krizes veiksmingumas ir įtraukumas.

Galiausiai, Belgijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai laikotarpiu man buvo garbė veiksmingai dirbti su visų valdžios lygmenų atstovais ir atsižvelgti į pačias įvairiausias nuomones. Toks bendradarbiavimas – tai mūsų Sąjungos stiprybė. Belgija nepriekaištingai atliko sąžiningos tarpininkės vaidmenį. Tai leido mums baigti nagrinėti apie septyniiasdešimt teisėkūros procedūra priimamų dokumentų bendradarbiaujant su visais susijusiais subjektais, įskaitant Europos Parlamentą.

Esu įsitikinusi, kad mano patirtis ir kompetencija leis man prisidėti prie bendro Europos intereso ir kartu kurti Europą, gebančią greitai ir veiksmingai reaguoti į krizes, pašalinti kliūtis ir panaikinti nelygybę, su kuria vis dar susiduria mūsų piliečiai.

Per savo karjerą daug dėmesio skyriau bendradarbiavimui su jaunimu, nes šiandien mūsų formuojama politika ir priimami sprendimai turės įtakos jų ateičiai. Todėl ketinu teikti pirmenybę dialogams su piliečiais ir suinteresuotaisiais subjektais ir aktyviai bendradarbiauti su jaunimu per kasmetinius dialogus jaunimo politikos klausimais, kurių pirmasis turėtų būti surengtas per pirmąsias 100 mano darbo dienų.

Patvirtinu savo įsipareigojimą visapusiškai laikytis ES sutarties 17 straipsnio 3 dalies ir SESV 245 bei 339 straipsnių. Įsipareigoju informuoti Komisijos Pirmininkę apie bet kokią situaciją, dėl kurios gali kilti interesų konfliktas man einant oficialias pareigas, ir pažadu, kad nepriimsiu jokių rekomendacijų ar nurodymų iš išorės.

Mano interesų deklaracija, kaip numatyta Komisijos narių elgesio kodekse, yra užpildyta ir prieinama visuomenei; prirėkęs ji bus atnaujinta. Šiuo atžvilgiu taip pat įsipareigoju laikytis Elgesio kodekse nustatytų skaidrumo įsipareigojimų, susijusių su susitikimais tik su Skaidrumo registre registruotomis organizacijomis ar savarankiškai dirbančiais asmenimis.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi prisiimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Jei būsiu patvirtinta eiti Komisijos narės, atsakingos už pasirengimą krizėms ir jų valdymą bei lygybę, pareigas, prisiimsiu visą politinę atsakomybę už įgaliojamajame rašte man patikėtus įgaliojimus ir vadovausiuosi išrinktosios Pirmininkės politinėmis gairėmis. Ši atsakomybės sritis visiškai atitinka mano asmenines vertybes. Esu įsipareigojusi šias pareigas vykdyti su atsidavimu, be kita ko, glaudžiai ir skaidriai bendradarbiaudama su Jumis – Parlamentu.

Laikausi nuomonės, kad Europos Parlamentas yra esminis partneris, ir manau, kad mano vaidmuo bus su Jumis, Europos Parlamento nariais, palaikyti nuolatinį ir skaidrų dialogą. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, pirmenybę teiksiu tam, kad Parlamentas būtų nuolat informuojamas apie mano teisėkūros veiklą, taip pat dalyvausiu diskusijose, kad galėčiau atsakyti į tolesnius klausimus, susijusius su mano kompetencijai priklausančia politika. Manau, kad parlamentinė priežiūra yra labai svarbi siekiant užtikrinti atskaitomybę ir teisėtumą, ir esu visapusiškai įsipareigojusi laikytis šio principo.

Laikydama išrinktosios Pirmininkės politinių gairių, aktyviai dalyvausiu plenarinėse sesijose ir komitetų posėdžiuose, taip pat palaikysiu neoficialesnius ryšius. Užtikrinsiu, kad atitinkamų Parlamento komitetų pirmininkai būtų nuolat informuojami, ir skatinsiu bendradarbiavimu grindžiamus ryšius, kad būtų užtikrinta

veiksminga priežiūra ir indėlis. Parlamento komitetai ir toliau bus aktyviai įtraukiami vykdam visi svarbiausius veiksmus mano atsakomybės srityse. Taip pat glaudžiai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu, kad būtų laiku imtasi tolesnių veiksmų, susijusių su Parlamento rezoliucijomis pagal SESV 225 straipsnį.

Kadenciją baigianti Komisija yra parengusi daug teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvų. Jei mano kandidatūra būtų patvirtinta, norėčiau sutelkti dėmesį į jų įgyvendinimą. Esu įsitikinusi, kad Parlamentas gali realiai prisidėti užtikrinant, kad piliečiai ir įmonės galėtų naudotis ES politikos ir teisės aktų teikiamais praktiniais privalumais.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, pasirengimo ir krizių valdymo srityje sieksiu stiprinti ES gebėjimą veiksmingai ir laiku reaguoti į krizes. Bendradarbiaudama su atitinkamais komitetais ir atskirais EP nariais, ketinu parengti visus pavojus ir visą visuomenę apimančią požiūrį, kad būtų pasiektas tikros krizės pasirengusios Sąjungos tikslas.

Be to, labai vertinu kolektyvinio sprendimų priėmimo Komisijos narių kolegijoje principą ir tvirtai tikiu, kad galime sustiprinti ES dalyvavimą ir įtaką pasaulinėje arenoje ne tik krizių valdymo, pasirengimo krizėms ir reagavimo į jas srityje, bet ir skatindami lygybę ir humanitarinius principus visame pasaulyje, daug dėmesio skirdami pažeidžiamoms visuomenėms. Šie tikslai atitinka mano atsakomybės sritis.

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas yra labai svarbus sklandžiam ES sistemos veikimui, taip pat jos sprendimų priėmimo procesų veiksmingumui ir teisėtumui. Mano požiūris bus grindžiamas atvirumu, tarpusavio pasitikėjimo ir reguliaraus keitimosi informacija principais, kurie bus mano darbo su kitomis ES institucijomis pagrindas siekiant užtikrinti veiksmingą partnerystę Europos piliečių labui.

Pripažįstu, kad ES teisėkūros procese labai svarbus skaidrumo principas, ir visapusiškai laikysiuosi labai aukštų Komisijos susitikimų su interesų grupių atstovais standartų. Todėl reguliariai skelbsime informaciją apie šiuos susitikimus ir užtikrinsime, kad būtų tinkamai informuojamas ir Parlamentas, ir mūsų piliečiai.

Vystymosi komiteto klausimai

3. Humanitarinės finansinės pagalbos trūkumas

Kokių konkrečių veiksmų imsitės, kad būtų sumažintas didėjantis humanitarinės finansinės pagalbos trūkumas, be kita ko, pasitelkiant ES metinius ir daugiamečius biudžetus ir strategiškai koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, kad būtų įgyvendintos Tarybos išvados dėl humanitarinės finansinės pagalbos trūkumo problemos sprendimo, visų pirma siūlant novatoriško finansavimo modelius humanitarinei pagalbai teikti ir siekiant „teisingesnės atsakomybės iš paramos teikėjų pusės“, įskaitant naujus ir potencialius paramos teikėjus, taip pat bendraminčius partnerius? Kaip konkrečiai ketinate „plėtoti strategišką požiūrį į humanitarinės pagalbos tiekimo grandines“ ir ką konkrečiai reiškia „skatinti taikyti bendrą požiūrį ir mažinti išlaidas“? Atsižvelgiant į humanitarinius principus, kokių veiksmų imsitės, kad būtų užtikrinama, jog ES humanitarinės pagalbos biudžetas būtų apsaugotas nuo lėšų perskirstymo politiniais ar ekonominiais tikslais, ir ar bus sukurta sistema, skirta humanitarinės finansinės pagalbos paskirstymo veiksmingumui ir atskaitomybei siekiant numatytų rezultatų stebėti? Ką darysite, kad padidėtų humanitarinės pagalbos dalis, teikiama kiek įmanoma tiesiogiai vietos subjektams?

Žmonių, kuriems reikia pagalbos, skaičius nuolat auga. Sprendžiant šią problemą reikia bendrų pastangų įvairiais lygmenimis, kaip nurodyta 2021 m. komunikate „ES humanitariniai veiksmai. Nauji iššūkiai, tie patys principai“, kuriame siūlomi įvairūs veiksmai humanitarinės finansinės pagalbos trūkumui mažinti, be kita ko, didinti išteklių bazę, remti palankesnės aplinkos humanitariniams partneriams kūrimą, šalinti pagrindines krizių priežastis, mažinti humanitarinius poreikius ir skatinti veiksmingą ir efektyvų humanitarinės pagalbos teikimą laikantis Europos komandos principo.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, nepailsdama ginsiu ES humanitarinės pagalbos iniciatyvas ir esu tikra, kad per visą kadenciją galėsiu pasikliauti nuolatine Europos Parlamento ir Tarybos parama. Pagrindinis paramos teikėjas turėtų rodyti pavyzdį ir nė vieno nepalikti nuošalyje. Galite būti tikri, kad kiekvieną kartą, kai to reikės dėl humanitarinės padėties, sieksiu, kad būtų optimaliai panaudoti visi turimi ištekliai. Stiprinsiu ES reagavimo į ekstremaliąsias humanitarines situacijas priemones, kad turėtume pakankamai naujas realijas atitinkančių išteklių, taip pat žinių ir patirties.

Taip pat raginsiu valstybes nares laikytis savanoriško tikslo 0,07 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų (t. y. 10 proc. oficialios paramos vystymuisi) skirti humanitarinei pagalbai. ES valstybių narių įnašų lygis labai skiriasi, o tai *de facto* silpnina Europos humanitarinį poveikį ir jos argumentus didinti trečiųjų šalių įnašus. Įsipareigoju stebėti valstybių narių pažangą šioje srityje ir reguliariai rengsiu diskusijas politiniu lygmeniu, kad būtų užtikrintas strateginis koordinavimas ES ir pasauliniu lygmenimis (pvz., Europos humanitariniame forume).

Šiuo pagrindiniu klausimu bendradarbiausiu su Jumis – viena iš biudžeto valdymo institucijų. Taip pat tikiuosi, kad kartu dėsime pastangas, jog įtikintume vyriausybes ir nacionalinius parlamentus teikti tinkamą humanitarinę finansinę pagalbą.

Turime siekti plėsti tarptautinių paramos teikėjų bazę. Esu įsitikinusi, kad šį tikslą galima pasiekti mūsų nuolatinėmis ir bendromis informavimo pastangomis, visų pirma G20 ir kitų tarptautinių bendradarbiavimo partnerių atžvilgiu.

Be viešojo sektoriaus pagalbos, dėsime pastangas veiksmingiau įtraukti privatųjį sektorių. Sieksime ne tik rasti būdų, kaip įmonės galėtų papildyti humanitarinę finansinę pagalbą, bet ir užtikrinti nepriekaištingą ES įmonių reputaciją socialinės atsakomybės srityje.

Be humanitarinės pagalbos finansavimo, taip pat svarbu stengtis mažinti humanitarinius poreikius (pvz., skatinant tinkamiau laikytis tarptautinės humanitarinės teisės, didinant pasirengimą nelaimėms ir taikant išankstinių veiksmų priemones bei didinant nestabilių šalių atsparumą) ir didinti mūsų teikiamos pagalbos veiksmingumą bei efektyvumą.

Atsižvelgdama į tai ir į mano įgaliojamąjį raštą, visų pirma parengsiu strategišką požiūrį į humanitarinės pagalbos tiekimo grandinę. Pavyzdžiui, humanitarinius partnerius raginsiu bendrai pirkti pagalbos reikmenis, skatinti pasirengimą ir optimizuoti atsargas, ieškoti bendrų transporto sprendimų, dalytis ekspertinėmis žiniomis ir naudoti bendras skaitmenines priemones. Bendrais viešaisiais pirkimais bus išvengta didelių kainų, kurias lemia konkurencija dėl ribotų išteklių. Dalydamiesi informacija apie atsargas įsitikinsime, kad konkrečios krizės atveju tinkami reikmenys būtų tinkamoje vietoje. Bendri transporto sprendimai padės sumažinti transporto išlaidas ir vėlavimą pristatyti prekes. Ekologiškesnis sprendimas galėtų apimti perdirbtų gaminių naudojimą ir tinkamas atliekų tvarkymo sistemas. Tai keli pavyzdžiai, kaip laikantis strateginio požiūrio į humanitarinės pagalbos tiekimo grandinę ir logistiką galima sutaupyti lėšų, tiksliau nustatyti paramos gavėjus ir užtikrinti veiksmingą biudžeto valdymą.

Be to, remdamasi iki šiol atliktu darbu, toliau stiprinsiu ES reagavimo į ekstremaliąsias humanitarines situacijas priemones, kad būtų užpildytos veiklos spragos ir sudarytos palankesnės sąlygos greitai teikti pagalbą žmonėms, kuriems jos reikia.

Svarbu tai, kad jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad ES humanitarinė finansinė pagalba ir toliau būtų skiriama laikantis humanitarinių principų ir remiantis poreikiais, taikant patikimą įrodymais pagrįstą metodiką. Sušiuolaikintas ir sustiprintas ES biudžetas turėtų būti labiau orientuotas į tas sritis, kuriose ES veiksmų labiausiai reikia, ir naudojamas lanksčiai. Eidama pareigas vadovausiuosi vieninteliu ES humanitarinės pagalbos principu – teikti pagalbą žmonėms, kuriems jos reikia. Stebėseną ir vertinimą ir toliau bus labai svarbūs siekiant užtikrinti atskaitomybę, taip pat ES humanitarinių intervencijų veiksmingumą ir efektyvumą.

Pripažįstant kokybiško finansavimo, kuriuo užtikrinami veiksmingi ir efektyvūs humanitariniai veiksmai, vertę tikslingesnis ir sustiprintas ES biudžetas padės mums patenkinti humanitarinius poreikius ir užtikrinti veiklos tęstinumą užsitęsusių krizių atveju.

Galiausiai, laikydamasi ES įsipareigojimų, prisiimtų pagal susitarimą „Grand Bargain“, toliau remsiu darbotvarkės pritaikymą prie vietos konteksto. Glaudžiai bendradarbiaudama su mūsų įgyvendinančiais partneriais (įskaitant JT, tarptautines organizacijas ir NVO) ir laikydamasi galiojančios teisinės sistemos, toliau sieksiu padidinti tiesiogiai vietos organizacijoms skiriamos ES humanitarinės pagalbos finansavimo dalį, pavyzdžiui, remiant šalyse telkiamas lėšas. Taip pat nuosekliai remsiu vietos partnerių gebėjimų stiprinimą ir skatinsiu jų įtrauktį ir dalyvavimą visais humanitarinio ciklo etapais: pasirengimo nelaimėms ir išankstinių veiksmų, poreikių vertinimo, prioritetų nustatymo ir reagavimo veiksmų nustatymo, dalijimosi žiniomis ir dalyvavimo koordinavimo mechanizmuose, kaip nurodyta neseniai paskelbtose Komisijos gairėse „Lygiaverčių partnerystė su vietos humanitarinės pagalbos teikėjais užmezgimas“.

4. Humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja

Ką darysite, kad pagerintumėte koordinavimą, bendradarbiavimą ir suderinamumą ES vystymosi, humanitarinės pagalbos ir taikos kūrimo srityse, be kita ko, tarp visų ES subjektų, ir kad įtrauktumėte vietos bendruomenes, pilietinės visuomenės organizacijas ir kitus suinteresuotuosius subjektus rengiant strategijas, susijusias su ryšiu tarp humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos? Ar, laikydamasi visos Komisijos integruoto požiūrio į pažeidžiamumą, kartu su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu ir visomis atitinkamomis Komisijos tarnybomis parengsite politikos gaires ir konkrečius mechanizmus, skirtus užtikrinti, kad vystymosi pastangos padėtų šalinti pagrindines pažeidžiamumo priežastis ir didinti bendruomenių atsparumą, siekiant tvarių rezultatų, kurie neįmanomi vien humanitarinėmis operacijomis, ir kaip planuojate įvertinti šių pastangų veiksmingumą? Ar šiuo atžvilgiu įsipareigojate skatinti investicijas į išankstinius veiksmus ir bendradarbiauti su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu, kad būtų parengta bendra ES atsparumo klimato kaitai politika, ypatingą dėmesį skiriant nestabilioms ir konfliktų paveiktoms aplinkybėms? Turint omenyje Jūsų atsakomybei priskirtų sričių mastą ir tai, kad vis daugėja humanitarinių krizių, kaip ketinate užtikrinti, kad pakankamai dėmesio būtų skiriama humanitarinės pagalbos ir humanitarinės diplomatijos išorės aspektui, visų pirma užmirštomis krizėms? Kokių priemonių imsitės, kad būtų skatinama laikytis tarptautinės humanitarinės teisės ir ją gerbti?

Humanitarinės pagalbos teikėjai iššūkių, ypač užsitęsusių krizių atveju, negali išspręsti veikdami pavieniui. Labai svarbu gelbėti gyvybes, tačiau ES taip pat turi prisidėti prie konfliktų sprendimo, politinės įtampos mažinimo, socialinės sanglaudos atkūrimo, rizikos aplinkai mažinimo ir atsparumo bei saugumo didinimo.

Dabartinių sudėtingų krizių atveju prevencijos, pagalbos ir atkūrimo veiksmai dažnai vykdomi ne aiškia eiliškumo tvarka, tačiau lygiagrečiai. Tam reikia visų subjektų įsipareigojimo nuosekliai ir bendradarbiaujant reaguoti į humanitarinius poreikius, sutelkti pakankamai lėšų ir spręsti pažeidžiamumo problemas, taip pat šalinti pagrindines nestabilumo bei konfliktų priežastis ir sudaryti sąlygas stabilumui ir ilgalaikiams sprendimams.

Taip pat labai svarbu sutelkti dėmesį į atsparumo didinimą ir konfliktų prevenciją. Tai labai naudinga gyventojams, nes ribojamas krizės poveikis, sudaromos palankesnės sąlygos taikos kūrimo pastangoms ir pokriziniam perėjimui prie vystymosi. Siekiant šio tikslo labai svarbu, kad vertinant pažeidžiamumą ir poreikius būtų laikomasi bendro požiūrio.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, sieksiu skatinti laikytis visą Komisiją apimančio integruoto požiūrio į pažeidžiamumą, visų pirma atliekant bendrą analizę ir taikant reagavimo strategiją. Glaudžiai bendradarbiaudami, be kita ko, su vyriausiuoju įgaliotiniu ir Komisijos pirmininko pavaduotoju bei už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu, galime užtikrinti greitą reagavimą į humanitarines krizes, prisidėti prie veiksmingo tarptautinių partnerysčių valdymo ir šalinti pagrindines nestabilumo ir konfliktų priežastis, kad sumažintume humanitarinius poreikius. Šia strategija bus užtikrintas pasaulinės politikos formavimo, regioninio dalyvavimo ir konkrečioms šalims skirtų atsakomųjų veiksmų nuoseklumas. Skatinsiu greitą ir veiksmingą ES atsaką į krizes sutelkiant visas turimas priemones ir suderinant politiką tiek neatidėliotiniams, trumpalaikiams poreikiams patenkinti, tiek imantis ilgalaikių veiksmų, taip pat užtikrinant koordinavimą su ES valstybėmis narėmis. Žinoma, turime užtikrinti atskaitomybę už savo veiksmus ir stebėti padarytą pažangą. Todėl pažeidžiamumo sistema taip pat turėtų apimti stebėsenos mechanizmą, kad būtų galima reguliariai vertinti mūsų dalyvavimą ir prirėkus siūlyti pakeitimus. Šiuo tikslu ketinu aktyviai bendradarbiauti su kolegomis iš kitų ES tarnybų ir institucijų (EIVT, Tarybos ir Europos Parlamento).

Stengsiuosi didinti investicijas pasirengimo nelaimėms ir išankstinių veiksmų srityse ir bendradarbiausiu su atitinkamomis Komisijos tarnybomis įgyvendinant prisitaikymo prie klimato kaitos planą, kad būtų sustiprintas atsparumas klimato kaitai, ypatingą dėmesį skiriant nestabilioms ir konfliktų paveiktoms vietovėms. Tam reikės rasti būdų, kaip geriau bendradarbiauti nuosekliai ir koordinuotai didinant mūsų kolektyvines investicijas pasirengimo nelaimėms ir išankstinių veiksmų srityse ir užtikrinant, kad mūsų investicijos būtų atsparios klimato kaitos poveikiui, kartu daugiausia dėmesio skiriant pažeidžiamiausiems asmenims.

Taip pat toliau remsiu JT pastangas sistemingai įgyvendinti humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsają, kad būtų padarytas didesnis poveikis, palyginti su ES finansavimo rezultatais.

Galiu jus patikinti, kad ne tik didžiuojuosi man pasiūlytos atsakomybės srities mastu, bet džiaugiuosi suteikta galimybe sutelkti dėmesį į skirtingų darbo sričių, kurios visos grindžiamos solidarumo dvasia ir vertybe, sinergijos kūrimą. Humanitarinė pagalba išliks vienu iš svarbiausių mano prioritetų per visą mano kadenciją, bent jau todėl, kad to reikia dėl labai sunkios humanitarinės padėties pasaulyje.

Už humanitarinę pagalbą atsakingo Komisijos nario požiūriu toks reiškinys kaip užmiršta krizė neegzistuoja. Šiuo požiūriu sieksiu bent 15 proc. pradinio humanitarinės pagalbos biudžeto skirti krizėms, kurioms tarptautiniu mastu neskiriama dėmesio. Neatidėliotinių poreikių nepaisymas per šias krizes padidintų kančias ir pakenktų žmogaus orumui. Laikydamosi šio įsipareigojimo ir jį propaguodama tikiuosi, kad ES pavyzdžiu paseks daugiau paramos teikėjų.

Tarptautinė humanitarinė teisė yra aktualesnė nei bet kada anksčiau ir ja užtikrinama esminė nuo ginkluotų konfliktų nukentėjusių civilių gyventojų apsauga. Deja, pastaraisiais metais tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimai tapo taisykle, o ne išimtimi, o tai turi skaudžių pasekmių civiliams gyventojams ir civilinei infrastruktūrai, taip pat trukdo humanitarinei pagalbai pasiekti žmones, kuriems jos reikia, ir didina pagalbos darbuotojų aukų skaičių. Todėl manau, kad turime padvigubinti ir suvienyti pastangas, kad būtų skatinama pagarba tarptautinei humanitarinei teisei. Tai taip pat labai svarbu siekiant apsaugoti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir padėti patenkinti didėjančius humanitarinius poreikius.

Stengsiuosi, kad tarptautinei humanitarinei teisei, kaip politiniam prioritetui, būtų skiriama daugiau dėmesio, kad galėtume visapusiškai pasinaudoti ES galiomis ir sustiprinti ES humanitarinę diplomatiją bei Europos komandos principą. Šiuo atžvilgiu kartu su vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju ketinu parengti planą, kad mūsų intervencijos būtų veiksmingesnės, daugiausia dėmesio būtų skiriama tarptautinei humanitarinei teisei, civilių gyventojų apsaugai konfliktų metu ir galimybėms teikti humanitarinę pagalbą. ES ir jos valstybės narės turi laikytis tvirtesnės pozicijos. Galite būti tikri, kad ryžtingai pasisakysiu prieš tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kad ir kur jie įvyktų, taip pat remsiu priemones, kuriomis skatinama jų prevencija. Esu įsipareigojusi propaguoti tarptautinę humanitarinę teisę kartu su ES valstybėmis narėmis per diplomatinės misijas ir aukšto lygio renginius daugiašaliuose forumuose ir Europos humanitariniame forume. Taip pat esu pasiryžusi toliau glaudžiai bendradarbiauti su Tarptautiniu Raudonojo Kryžiaus komitetu (TRKK) prevencijos ir skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės klausimais. Per savo kadenciją remsiu priemones, kuriomis stiprinama tarptautinės humanitarinės teisės stebėseną ir skatinamas įrodymais grindžiamas propagavimas.

Dalyvavimas humanitarinės diplomatijos veikloje ES nėra naujiena. Jau dabar labai aktyviai vykdomė propagavimo ir diplomatijos veiksmus, kad užtikrintume galimybę teikti humanitarinę pagalbą konflikto zonose ir užkirstume kelią tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimams, pavyzdžiui, bado kaip karo ginklo naudojimui arba humanitarinės pagalbos ir sveikatos priežiūros darbuotojų apsaugai nuo išpuolių. Tačiau naujiems iššūkiams įveikti reikia tvirtesnio ir labiau suderinto požiūrio. Norėčiau, kad visi atitinkami ES subjektai laikytųsi sistemingesnio ir labiau koordinuoto požiūrio. Tai darydama tikiuosi bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu, siekdama užtikrinti, kad sprendžiant daugelio žmonių gyvenimui itin svarbų klausimą būtų tvirtai laikomasi Europos komandos principo.

5. Apsirūpinimo maistu nesaugumas ir netinkama mityba

Kaip sustiprinsite ES reagavimo į ekstremaliąsias situacijas mechanizmus, skirtus kovai su bado ir netinkama mityba bei klimato kaitos poveikiu? Konkrečiau, atsižvelgiant į pražūtingą Rusijos karo Ukrainoje poveikį Ukrainos grūdų eksportui, kaip ketinate toliau užtikrinti, kad jie būtų eksportuojami į besivystančias šalis ir nedidėtų apsirūpinimo maistu nesaugumas? Be neatidėliotino reagavimo į ekstremaliąsias situacijas, kokius ilgalaikius sprendimus siūlote pagrindinėms apsirūpinimo maistu nesaugumo ir netinkamos mitybos priežastims šalinti vykdant platesnę vystymosi politiką ir glaudžiai bendradarbiaujant su mūsų tarptautiniais partneriais? Visų pirma, kaip planuojate bendradarbiauti su EIVT ir valstybėmis narėmis, kad būtų sustiprintos ES pastangos užkirsti kelią klimato kaitos ir konfliktų sukeltam badiui ir padidinti atskaitomybę tais atvejais, kai badas naudojamas kaip karo ginklas?

ES yra viena iš pagrindinių humanitarinės pagalbos teikėjų, o pagalba maisto srityje ir parama mitybai yra svarbiausi poreikiai, tenkinami teikiant ES humanitarinę pagalbą. Vien per pastaruosius dvejus metus ES skyrė daugiau kaip 1,7 mlrd. EUR humanitarinei pagalbai maisto ir mitybos srityse, daugiausia dėmesio skirdama šalims, kurioms labiausiai reikia pagalbos, visų pirma Užsachario Afrikoje.

Tačiau poreikiai toliau didėja: pastaraisiais metais labai padidėjo ir rekordinį lygį pasiekė apsirūpinimo maistu nesaugumas, kurį plačiai paplitusio skurdo ir nelygybės aplinkybėmis lemia konfliktai ir nesaugumas, didėjantis klimato kaitos ir ekonomikos nuosmukio poveikis, Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikis. Todėl tikėtina, kad ateinančiais metais ir toliau bus labai svarbu išlaikyti tinkamą pagalbos maisto srityje ir paramos mitybai lygį, ir esu pasiryžusi užtikrinti, kad ES šį tikslą pasiektų. Tačiau vien tik finansavimo nepakanka. Esu įsitikinusi, kad

pagalbą maisto srityje ir paramą mitybai turime teikti veiksmingiau – tikslingiau nustatydami gavėjus ir dažniau skirdami paramą grynaisiais pinigais, nes taip užtikrinamas orumas, sutaupoma lėšų ir prisidedama prie vietos ekonomikos atsparumo. Taip pat turėtume pasinaudoti skaitmeninėmis priemonėmis ir skatinti išankstinius veiksmus.

Žinoma, vien tik humanitarinė pagalba negali išspręsti bado problemos. Turime laikytis pokyčius skatinančio požiūrio, kuris apimtų taikos, prevencijos ir vystymosi veiksmus kartu su didelio masto neatidėliotinomis pastangomis nutraukti apsirūpinimo maistu nesaugumo ir netinkamos mitybos ciklą. Dėsiu daugiau pastangų, kad būtų stiprinamas humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos kūrimo subjektų bendradarbiavimas ir veiklos koordinavimas, taip pat bendradarbiavimas ir koordinavimas su vyriausiuoju įgaliotiniu ir už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu, siekiant šalinti pagrindines maisto krizių priežastis ir padarinius. Pagalba maisto srityje turi būti derinama su ilgalaikėmis investicijomis į tvarų žemės ūkį ir tvarią maisto gamybą, ankstyvojo perspėjimo sistemas, kuriomis siekiama sušvelninti klimato kaitos poveikį maisto gamybai, taip pat su tvirtomis diplomatinėmis pastangomis spręsti konfliktus, kurie yra vienas iš pagrindinių apsirūpinimo maistu nesaugumą lemiančių veiksnių.

Atsižvelgdama į tai, ir kaip nurodyta mano įgaliojajame rašte, bendradarbiausiu ES lygmeniu ir su kitais Komisijos nariais dėl visapusiško požiūrio į pažeidžiamumą [taip pat žr. atsakymą į 4 klausimą], kad būtų užtikrintos tinkamos investicijos, kuriomis kuriamos klimato kaitos poveikiui atsparios maisto sistemos, ir toliau platesniu mastu sieksiu atkreipti dėmesį į šį klausimą, be kita ko, valstybes nares, siekdama užtikrinti, kad tai išliktų visos ES pagalbos maisto srityje prioritetu. Taip pat įsipareigoju paspartinti 2022 m. Europos komandos reagavimo į pasaulinį apsirūpinimo maistu nesaugumą strategijos įgyvendinimą, siekdama bendrų rezultatų tiek ES tarnybų, tiek valstybių narių humanitarinės pagalbos ir vystymosi srities subjektams.

Už ES ribų užtikrinsiu nuolatinį mūsų dalyvavimą pasaulinėse aprūpinimo maistu platformose ir iniciatyvose, pavyzdžiui, Pasauliniame maisto krizių tinkle, kad būtų laikomasi THT ir visapusiškai įgyvendinta JT Saugumo Tarybos rezoliucija 2417, kurioje badas smerkiamas kaip karo ginklas. Toliau didinsiu visuomenės informuotumą ir raginsiu užtikrinti atskaitomybę tais atvejais, kai badas naudojamas kaip karo ginklas, ir laikytis THT. Šios informavimo pastangos taip pat apims bendradarbiavimą su vyriausiuoju įgaliotiniu ir Komisijos pirmininko pavaduotoju bei valstybėmis narėmis siekiant garantuoti, kad būtų padaryta viskas, kas įmanoma užtikrinant šio principo laikymąsi, ir šis klausimas taip pat bus mano požiūrio į humanitarinę diplomatiją dalis [taip pat žr. atsakymą į 4 klausimą].

Mums būtina galimybė teikti humanitarinę pagalbą ir turime užtikrinti, kad apsirūpinimo maistu saugumas išliktų prioritetu. Dėl Rusijos invazijos į Ukrainą pasaulinė apsirūpinimo maistu saugumo krizė dar paastrėjo – pakilo kainos ir buvo sutrikdytos rinkos. Nuo 2022 m. ES solidarumo koridoriai ir Ukrainos 2023 m. Juodosios jūros koridorius yra gyvybiškai svarbūs siekiant išlaikyti Ukrainos eksportuojamo maisto judėjimą ir stabilizuoti pasaulines kainas. ES turi ir toliau dėti pastangas šioje srityje. Kartu turime užtikrinti, kad maistas pasiektų tuos, kuriems jo labiausiai reikia, nepriklausomai nuo jo šaltinio. Kad tai pasiekčiau, toliau skatinsiu veiksmingą pagalbą maisto srityje, kiekvienu atveju laikydamasi tinkamiausio požiūrio.

Siekdama spręsti šias problemas ir užtikrinti, kad ES humanitarinė pagalba maisto srityje ir parama mitybai atitiktų poreikius, per pirmuosius savo kadencijos mėnesius planuoju atnaujinti ES humanitarinės politikos gaires dėl pagalbos maisto srityje.

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto klausimai

6. Kaip planuojate užtikrinti, kad dabartinėje ir būsimoje DFP būtų pakankamai išteklių, kuriais būtų galima tobulinti krizių valdymą ir pasirengimą joms? Kaip užtikrinsite, kad regionai ir bendruomenės, dažnai susiduriantys su tokiomis gaivalinėmis nelaimėmis kaip gamtos gaisrai ir sausros, turėtų vienodas galimybes gauti būtinus finansinius išteklius? Kokias konkrečias priemones pasiūlysite, kad būtų sustiprintas pasirengimas krizėms, visų pirma pasitelkiant Sąjungos civilinės saugos mechanizmą (SCSM), Reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą (RNKC) ir rezervą „rescEU“? Koks yra konkretus šių priemonių tvarkaraštis, įskaitant SCSM peržiūrą? Ar numatote sukurti daugiau nuolatinių sutelktų išteklių, panašių į nuolatinį miškų gaisrų gesinimo iš oro parką, kad būtų galima reaguoti į skirtingų rūšių nelaimes? Ar galite išsamiau paaiškinti Europos civilinės gynybos mechanizmo pobūdį ir kaip jis susijęs su SCSM? Kaip skatinsite valstybes nares bendradarbiauti, kad būtų pagerintas pasirengimas pavojams ir ekstremaliosioms saugumo bei sveikatos situacijoms?

Dėl dažnėjančių ekstremalių meteorologinių reiškinių ir kintančio grėsmių saugumui pobūdžio Europos Sąjungoje labai svarbu, kad ES nustatytų visapusiškesnį ir labiau integruotą požiūrį į rizikos ir krizių valdymą.

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, glaudžiai bendradarbiaudama su kitais Komisijos nariais inicijuosiu plataus užmojo ES pasirengimo krizėms strategijos rengimą ir įgyvendinimą, remdamasi, be kita ko, buvusio Suomijos Prezidento N. Niinistö specialiąja ataskaita dėl civilinės ir gynybos parengties. Strategiją ketinu pristatyti kadencijos pradžioje.

ES pasirengimo krizėms strategijoje galėtų būti vadovaujama plačia „pasirengimo“ apibrėžtimi, taip pat įtraukiant atsparumo didinimo ir nelaimių rizikos valdymo sąvokas, tokiu būdu nustatant visa apimančią strategiją ir tarpsektorinį požiūrį į nelaimių ir krizių valdymą ateityje. Šia strategija galėtų būti siekiama: 1) nustatyti visus pavojus apimančią požiūrį – pereiti nuo reagavimo prie aktyvesnio krizių valdymo ES lygmeniu; 2) nustatyti veiksmus visais valdžios lygmenimis – laikytis visapusiškesnio ir labiau integruoto požiūrio į Europos krizių valdymą visuose sektoriuose ir visais valdymo lygmenimis, ir 3) nustatyti visos visuomenės įtraukimo požiūrį – plačiau propaguoti pasirengimo ir atsparumo kultūrą Europoje.

Sąjungos civilinės saugos mechanizmas (SCSM), jo Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras (RNKC) ir jo rezervo „rescEU“ pajėgumai bus svarbūs šios išsamios ES pasirengimo krizėms strategijos elementai, nes jie yra nusistovėjusios, patikimos ir labai funkcionalios priemonės, kuriomis naudodamosi valstybės narės gali užkirsti kelią nelaimėms ir ekstremaliosioms situacijoms, joms pasirengti ir į jas reaguoti.

Todėl, atsižvelgdama į ES pasirengimo krizėms strategijos aprėptį, planuoju išnagrinėti galimą poreikį siūlyti peržiūrėti SCSM ir jo Reagavimo į nelaimes koordinavimo centro bei rezervo „rescEU“ komponentus.

RNKC pasirodė esąs labai naudingas koordinuojant pagalbos teikimą, kai vienu metu reaguojama į ilgą, sudėtingą ir tarpsektorines krizes (pvz., COVID-19 ir Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, konfliktą Artimuosiuose Rytuose) ir klimato kaitos sukeltas krizes (gaisrus, potvynius ar audras). Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, toliau sieksiu stiprinti RNKC, kaip ES krizių koordinavimo centro, vaidmenį ir stiprinti jo pajėgumus numatyti krizes, joms pasirengti ir į jas reaguoti. Šis prioritetas bus sprendžiamas nedelsiant.

Rezervas „rescEU“ – pirmasis Europos strateginis civilinės saugos pajėgumų rezervas – yra viena iš pagrindinių SCSM sudedamųjų dalių ir praktinė ES solidarumo išraiška. Labai svarbu išlaikyti šį strateginį rezervą ir prirėkus jį toliau didinti. Kartu turėtume išlaikyti tvirtą valstybių narių savitarpio pagalbos sistemą, kuri dabar apima savanorišką Europos civilinės saugos rezervą, ekspertų tarpusavio pagalbą ir kitas pajėgumų stiprinimo priemones.

Mano prioritetas – išlaikyti ir papildyti esamus rezervo „rescEU“ pajėgumus. Be to, atsižvelgdama į sparčiai didėjančią klimato ir saugumo riziką, glaudžiai bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad būtų toliau plečiami rezervo „rescEU“ pajėgumai, pavyzdžiui, miškų gaisrų gesinimo, energetikos įrangos, medicininių atsako priemonių, taip pat medicininio evakavimo ir prieglaudų srityse. Taip pat turėsime apsvarstyti, kokie nauji pajėgumai ES lygmeniu reikalingi, siekiant reaguoti į atsirandančias grėsmes. Tai galėtų sustiprinti ES pasirengimą reaguoti į įvairesnes nelaimes, be kita ko, infrastruktūros gedimus, konfliktines situacijas ir hibridines grėsmes. Šį klausimą konkrečiau išnagrinėsiu rengdama ES pasirengimo krizėms strategiją.

Be to, Europos civilinės gynybos mechanizmo sukūrimas bus vienas iš pagrindinių ES pasirengimo krizėms strategijos aspektų. Šią iniciatyvą vertinu kaip galimybę panaikinti didelę esamą spragą, susijusią su piliečių ir bendruomenės dalyvavimu didinant savo pačių atsparumą, taip pat aktyviu dalyvavimu civilių ir karių bendradarbiavimo srityje. Mūsų piliečiai, nevyriausybinių organizacijų ir privatusis sektorius yra pagrindiniai partneriai didinant mūsų visuomenės atsparumą. Diskusijos apie šiuolaikinę civilinės gynybos koncepciją jau prasidėjo keliose valstybėse narėse. Norėčiau, kad kartu su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu atsižvelgtume į šiuos svarstymus, kad visoje Sąjungoje būtų toliau didinamas visuomenės atsparumas.

Siekiant remtis esamomis struktūromis, kurios pasirodė esančios sėkmingos, taip pat išvengti tolesnio krizių valdymo sistemos susiskaidymo, civilinės gynybos mechanizmo plėtojimas bus glaudžiai susijęs su esamomis struktūromis, pavyzdžiui, Sąjungos civilinės saugos mechanizmu ir Reagavimo į nelaimes koordinavimo centru, ir jas papildys.

Kalbant konkrečiai apie sveikatos saugumą, šioje srityje atsižvelgsiu į už žmones, įgūdžius ir parengtą atsakingo vykdomojo Komisijos pirmininko pavaduotojo darbą ir glaudžiai bendradarbiausiu su už sveikatą ir gyvūnų gerovę

atsakingu Komisijos nariu, kad būtų stiprinami ES pasirengimo sveikatos srityje ir reagavimo pajėgumai, visų pirma įgyvendinant naują strategiją, pagal kurią bus remiamas medicininių atsako į grėsmes visuomenės sveikatai priemonių prieinamumas, ir platesnę ES atsargų kaupimo strategiją. Taip pat toliau lengvinsime valstybių narių bendradarbiavimą ir padėsime joms užtikrinti aukšto lygio parengtį nacionaliniu lygmeniu. Sąjungos sveikatos krizių ir pandemijų planu (toliau – Sąjungos prevencijos, parengties ir atsako veiksmų planas), kurį numatoma priimti pirmaisiais naujosios Komisijos kadencijos mėnesiais, bus užtikrintas valstybių narių bendradarbiavimas didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai prevencijos, pasirengimo joms ir, svarbiausia, reagavimo į jas srityje. Jis bus kasmet aptariamasis su valstybėmis narėmis ir reguliariai atnaujinamas, kad būtų atsižvelgta į nuolat kintančias grėsmes.

Valstybių narių bendradarbiavimas didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai klausimais vyksta per Sveikatos saugumo komitetą, kuris yra ir bus pagrindinis mūsų parengties ir reagavimo sveikatos srityje sistemos elementas. Remsiu pastangas toliau stiprinti pasirengimo krizėms priemones ir reguliariai jas tikrinsiu. Šios priemonės apima ES ankstyvojo įspėjimo ir reagavimo sistemą (AIRS), per kurią visą parą 7 dienas per savaitę teikiami įspėjimai apie didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai atsiradimą ar plitimą, ES visuomenės sveikatos etalonines laboratorijas, kurios gali padėti greitai nustatyti biologines grėsmes, ir ES sveikatos darbo grupę.

Mūsų laukia būsimoji daugiametės finansinės programos ir jos priemonių rengimo užduotis. Norėsiu užtikrinti, kad toliau laikytumėmės tvirtesnio požiūrio į Europos krizių valdymą ir civilinę parengtį, pereidami nuo reagavimo prie aktyvaus pasirengimo.

7. Jūsų įgaliojajame rašte išdėstyta keletas siekių išplėsti krizių valdymo pajėgumus. Kalbant konkrečiai apie pasirengimą sveikatos srityje, kaip numatote įveikti finansavimo iššūkius, susijusius su neseniai sumažintu biudžetu kitoms programoms, pvz., programai „ES – sveikatos labui“ ir programai „Europos horizontas“, ir iššūkius, kylančius dėl konkuruojančių politinių prioritetų, kurie jau turėjo įtakos veiksmams ir projektams, kuriuos turi vykdyti Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA)? Turint tai omenyje, kaip ketinate stiprinti pasirengimą sveikatos srityje ir kaip ateityje numatote tokius veiksmus finansuoti? Ar numatote, kad HERA pajėgumai bus išplėsti, ir jei taip – kaip? Ar galite išsamiau paaiškinti, kaip bus rengiama platesnė ES atsargų kaupimo strategija? Kaip užtikrinsite, kad planuojamomis pasirengimo ir atsargų kaupimo strategijomis būtų užtikrinta pusiausvyra tarp to, kad būtų sukaupta pakankamai atsargų, ir to, kad jų neimtų trūkti valstybėse narėse ir kitose šalyse, įskaitant globaliuosius Pietus?

Po COVID-19 pandemijos ES rėmė valstybių narių pastangas stiprinti pasirengimą sveikatos saugumo srityje ir didinti sveikatos sistemų atsparumą. Sprendžiant šį uždavinį reikėjo precedento neturinčio koordinavimo ir finansinės paramos.

Atsižvelgiant į atnaujintą akstiną sveikatos saugumo, pasirengimo politikos ir Europos sveikatos sąjungos srityse, kaip kertinis akmuo ES lygmeniu nustatyta didžiausia ir plačiausia užmojo tik sveikatai skirta ES finansinė programa „ES – sveikatos labui“. Didelė programos biudžeto dalis skirta gyventojų apsaugai nuo didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai ir pasirengimo sveikatos srityje skatinimui, visų pirma siekiant pagerinti nacionalines priežiūros sistemas (apie 85 mln. EUR) ir spręsti atsparumo antimikrobinėms medžiagoms problemą (50 mln. EUR). Investicijos į pasirengimo sveikatos srityje veiksmus ir bendrą sveikatos sistemų atsparumą turėtų būti tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmenimis laikomos investicijomis, o ne išlaidomis. Be to, siekiant greitai reaguoti į kitas kylančias problemas, įskaitant pasaulines sveikatos problemas, pavyzdžiui, beždžionių raupų protrūkį Afrikoje, ir pagerinti Ukrainos pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų sveikatos priežiūrą, sutelktas programos „ES – sveikatos labui“ finansavimas.

Kalbant apie finansavimą, laikydamosi dabartinės daugiametės finansinės programos parametų sieksiu maksimaliai išnaudoti kiekvieną turimą eurą.

Kiek tai susiję su pasirengimu krizėms ir reagavimu į jas, HERA užduotis yra stiprinti pasirengimą sveikatos srityje ir reagavimą ES, be kita ko, padedant užtikrinti, kad prireikus būtų galima gauti medicininių atsako priemonių. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, bendradarbiausiu su visais kitais atitinkamais Komisijos nariais, kad būtų parengta plataus užmojo strategija, kuria būtų remiamos galimybės gauti medicininių atsako priemonių ir jų prieinamumas visais etapais: nuo ankstyvo grėsmių nustatymo iki naujų medicininių atsako priemonių kūrimo, jų gamybos dideliu mastu ir spartaus jų siuntimo visoje Europoje ir už jos ribų.

Šią naują medicininių atsako priemonių strategiją vertinčiau kaip galimybę nustatyti visapusišką požiūrį, pradedant grėsmių vertinimu ir baigiant parama moksliniams tyrimams, gamybos didinimu krizių metu ir atsargų kaupimu. Rengiantis cheminėms, biologinėms, radiologinėms ir branduolinėms grėsmėms (ChBRB) ir remiantis platesne atsargų kaupimo strategija, būtų naudojamos tokios priemonės kaip bendri viešieji pirkimai. Be to, rengdama būsimą ES pasirengimo krizėms strategiją taip pat remsiuosi HERA ekspertinėmis žiniomis, visapusiškai papildydama kitų Komisijos narių darbą jų atsakomybės srityse. Galiausiai, HERA parengiamasis darbas, susijęs su Ypatingos svarbos vaistų aktu, kuriuo siekiama užkirsti kelią ypatingos svarbos vaistų stygiui, taip pat bus labai svarbus siekiant išvengti sveikatos krizių dėl tokio kritinio stygiaus. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, šiais klausimais labai glaudžiai bendradarbiausiu su už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingu Komisijos nariu.

COVID-19 pandemija akivaizdžiai parodė, kad krizės metu svarbu greitai siūsti būtinausias medicinos priemones. Niekas nėra saugus tol, kol nėra saugūs visi. Dėl šios priežasties 2020 m. pasitelkiant rezervo „rescEU“ atsargas buvo sukurtas pirmasis ES masto ypatingos svarbos medicinos reikmenų rezervas. Nuo to laiko buvo sukaupta daug kitų rezervo „rescEU“ atsargų. Labai svarbu, kad ES ir valstybės narės toliau investuotų siekdamas užtikrinti tinkamą medicininių atsako priemonių kiekį. Tačiau turime racionalizuoti tinkamai nustatytą strateginių prioritetų įgyvendinimo finansavimą.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu glaudžiai bendradarbiauti su kitais Komisijos nariais, kad būtų parengta plataus masto ES atsargų kaupimo strategija. Šia strategija bus toliau stiprinami mūsų atsargų kaupimo pajėgumai ES lygmeniu ir remiamas atsargų kaupimas nacionaliniu lygmeniu, intensyvinant atsargų planavimą, projektavimą ir įgyvendinimą, kad ekstremaliųjų visuomenės sveikatos situacijų atveju būtų galima greitai siūsti medicininės atsako priemones. Skatinsiu nuodugnų ir glaudų koordinavimą su valstybėmis narėmis, kad būtų išvengta nekoordinuotų sprendimų dėl strateginių atsargų, dėl kurių atsirastų disbalansas ir padidėtų stygiaus rizika valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse. Įsipareigoju stiprinti mūsų krizių valdymo ir reagavimo mechanizmą, kad būtų toliau pereinama nuo reagavimo prie aktyvaus pasirengimo.

Siekdami sustiprinti ES sveikatos saugumą, taip pat turėtume stiprinti savo ryšius su pasauliniais partneriais, kad padidintume pasaulinį sveikatos saugumą, taikydami ES Europos komandos principą, išbandytą COVID-19 pandemijos metu ir visai neseniai – raupų krizės metu. Todėl, bendradarbiaudama su kitais Komisijos nariais, toliau prisidėsiu prie pasaulinės pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas struktūros, kuri taip pat formuojama PSO kontekste pagal Tarptautinės sveikatos priežiūros taisykles ir planuojamą Susitarimą dėl pandemijų, stiprinimo.

8. Kokių konkrečių priemonių imsitės, kad užtikrintumėte, jog nelaimių prevencijos priemonės būtų integruotos į kitas ES politikos sritis? Atsižvelgiant į dėl klimato kaitos kylančių ekstremalių meteorologinių reiškinių dažnumą, kokios, Jūsų nuomone, yra SCSM ir būsimo Prisitaikymo prie klimato kaitos plano sinergijos galimybės? Kokias konkrečias priemones numatote darbui su valstybėmis narėmis, susiduriančiomis su didelėmis sausromis? Kaip užtikrinsite, kad pasirengimas su klimatu susijusiai rizikai ir prisitaikymas prie jos būtų tinkamai integruoti ir į ES politiką, susijusią su žemės ūkiu ir maistu?

Klimato kaitos poveikiui ir padariniams tampant vis akivaizdesniais, didėja nelaimių prevencijos svarba. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, sieksiu, kad per Komisijos kadenciją būtų laikomasi iš tiesų visa apimančio požiūrio šiuo klausimu, kuris galiausiai taip pat yra būsimos pasirengimo krizėms strategijos pagrindas.

Remsiu bendrus nelaimių prevencijos politikos tikslus, ypač pagrindiniuose sektoriuose. Šiuo atžvilgiu svarbios iniciatyvos apima Europos prisitaikymo prie klimato kaitos planą, iniciatyvą dėl hidrologinio atsparumo ir Žemės ūkio ir maisto viziją.

Prisitaikymas prie klimato kaitos – tai iniciatyvus priemonių, kuriomis ribojamas žalingas padidėjusių klimato kaitos keliamų pavojų potencialas, įgyvendinimas. Todėl visapusiškai remsiu siekį užtikrinti, kad visos investicijos būtų struktūriškai atsparios būsimums su klimatu susijusioms nelaimėms. Be to, skatinsiu pažangią prevenciją, kuri taip pat teikia ekonominės ir socialinės naudos mūsų visuomenei ir piliečiams. Tai apima ES žemės ūkio ir maisto politiką, bet ją neapsiriboja. Žinoma, sieksiu užtikrinti, kad solidarumo mechanizmais pagal SCSM taip pat būtų kovojama su klimato kaitos grėsmėmis.

Visi žinome tiek apie pastarojo meto dramatiškus potvynius Vidurio Europoje, tiek apie gaisrus ir didėjančias sausras Pietų Europoje, kurie dar kartą parodė, koks svarbus vaidmuo nelaimių rizikos valdymo srityje tenka vandens ciklui ir kad būtina nedelsiant stiprinti prevenciją, kad būtų pašalinta su vandeniu susijusi rizika. Esu pasirengusi prisidėti nustatant Europos hidrologinio atsparumo strategiją, į kurią reikės įtraukti pasirengimo

aspektą. Taip pat bendradarbiausiu su savo kolegomis Komisijos nariais, kad būtų skatinamas prisitaikymas prie klimato kaitos ir prisidedama prie darbo, susijusio su Prisitaikymo prie klimato kaitos planu. Taip pat apsvarstysiu galimybę skatinti, kad mūsų ūkininkavimo ir maisto sektoriaus tvarumas apimtų atsparumo nelaimėms aspektus.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto klausimai

9. Pasirengimas

Vienas iš Jūsų atsakomybės srities prioritetų bus pasirengimas ir krizių valdymas. Šioje srityje reikės dirbti atsižvelgiant į tiek iš vidaus, tiek iš išorės ateinančias grėsmes ir hibridinius išpuolius, dėl kurių kyla pavojus ne tik mūsų ypatingos svarbos infrastruktūros ir pagrindinių viešųjų paslaugų veikimui, bet ir mūsų piliečių saugumui ir gerovei, taip pat mūsų ekonominiam stabilumui ir klestėjimui. Šiuo atžvilgiu turėsite prižiūrėti, kaip rengiama ir įgyvendinama ES pasirengimo krizėms strategija, kurios tikslas – potencialus ES pasirengimo teisės aktas ateityje. Kokių veiksmų imsitės šiai strategijai parengti? Kaip užtikrinsite, kad į šią strategiją būtų visapusiškai įtraukta įvairių lygmenų administracija, privatusis sektorius ir pilietinė visuomenė, kartu atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją? Ir kaip planuojate stiprinti ES pasirengimo kultūrą mūsų viešuose debatuose?

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, glaudžiai bendradarbiaudama su kitais Komisijos nariais, vyriausioju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju bei valstybėmis narėmis inicijuosiu plataus užmojo ES pasirengimo krizėms strategijos rengimą ir įgyvendinimą. Be kita ko, remsiuosi buvusio Suomijos Prezidento N. Niinistö specialiaja ataskaita dėl civilinės ir gynybos parengties.

Atsižvelgiant į naujas Europos krizių valdymo realijas, naujas ir didėjančias grėsmes vidaus ir išorės saugumui ir didėjančią klimato kaitos poveikį, ES pasirengimo krizėms strategija yra pagrindinė priemonė siekiant sukurti bendrą veiksmingo mūsų visuomenės, piliečių ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų pasirengimo viziją, nes tai yra pagrindinė mūsų ekonominio stabilumo ir klestėjimo užtikrinimo sąlyga.

ES pasirengimo krizėms strategijoje bus pripažinta bendrosios rinkos, kuri labai prisideda prie ES BVP ir daro poveikį beveik 450 mln. piliečių, svarba. Pastarojo meto krizės atskleidė bendrosios rinkos pažeidžiamumą atsiradus sutrikimui ir didelę Europos ekonomikos priklausomybę nuo gerai veikiančios bendrosios rinkos. 2024 m. spalio mėn. oficialiai pasirašytas Vidaus rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliomis sąlygomis ir atsparumo didinimo aktas (IMERA) bus bendrosios rinkos veikimo krizės metu pagrindas ir užtikrins laisvą prekių, paslaugų ir asmenų judėjimą. Pagal IMERA su valstybėmis narėmis bus rengiamos bendros didelio masto krizių imitavimo pratybos, užtikrinant pasirengimą įvykiams, dėl kurių galėtų sutrikti bendrosios rinkos veikimas. IMERA valdyba, atsakinga už valdymą ir strateginę priežiūrą, palengvins valstybių narių, Komisijos ir Europos Parlamento bendradarbiavimą. Be to, pramonės suinteresuotieji subjektai, įskaitant MVĮ, gali dalyvauti derybose, kad užtikrintų, jog įmonės galėtų prisidėti prie pasirengimo priemonių ir gauti iš jų naudos.

ES pasirengimo krizėms strategijoje galėtų bus vadovaujamosi plačia „pasirengimo“ apibrėžtimi, taip pat įtraukiant atsparumo didinimo ir nelaimių rizikos valdymo sąvokas, tokiu būdu nustatant visa apimančią strategiją ir tarpsektorinį požiūrį į nelaimių ir krizių valdymą ateityje. Šioje strategijoje daugiausia dėmesio galėtų būti skiriama integruotam požiūriui į visus pavojus, ja būtų įtraukiami visi valdžios lygmenys ir visa visuomenė.

1. Integruotas visus pavojus apimantis požiūris: *perėjimas prie aktyvesnio krizių valdymo ES lygmeniu*, nes nelaimės ir krizės tampa vis sudėtingesnės, vyksta vienu metu ir viena kitą paaštrina, taip pat grandininės reakcijos principu veikia skirtingus sektorius ir valdžios lygmenis. Kad galėtume geriau suprasti ir numatyti tokias nelaimes ir krizes ateityje, užtikrinsiu, kad būtų stiprinami pajėgumai strateginio prognozavimo, numatymo, rizikos analizės, ankstyvojo perspėjimo, aptikimo ir analizės srityse. Be to, bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad rizikos valdymas ir prevencija bei prisitaikymas prie klimato kaitos būtų toliau integruojami į pagrindinius Europos visuomenės ir ekonomikos sektorius. Valstybės narės ir vietos valdžios institucijos turi geriau pasinaudoti esamais regioniniais ir sanglaudos fondais, kad padidintų savo pasirengimo lygį.
2. Požiūris, pagal kurį imamasi veiksmų visais valdžios lygmenimis: *visapusiškesnis ir labiau integruotas požiūris į Europos krizių valdymą*, nes sudėtingos nelaimės ar krizės atveju įvairūs valdžios lygmenys – nuo regioninio iki nacionalinio ir ES lygmens – turi sklandžiai bendradarbiauti siekdami apsaugoti piliečius. Taip pat įvertinsiu, ar reikia teisės aktų dėl ES parengties, kuriais būtų galima padėti nustatyti bendrus standartus ir gaires ir kuo veiksmingiau suderinti ES ir nacionalines pastangas.

3. Visos visuomenės požiūris: *platesnis pasirengimo ir atsparumo kultūros kūrimas Europoje*, nes kolektyvinį pasirengimą galima užtikrinti tik aktyviai dalyvaujant visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant privatųjį sektorių, pramonę ir įmones, taip pat mokslo bendruomenę, ir visų pirma vietos bendruomenes ir mūsų piliečius.

Visapusiškas požiūris į pasirengimą ES yra mūsų bendras interesas šiais laikais, kai vienu metu kyla keletas krizių. Dėsiu visas pastangas glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad padėčiau joms stiprinti savo nacionalinę krizių valdymo politiką bei operacijas ir gaučiau jų paramą būtinam darbui ES lygmeniu.

10. Kovos su diskriminacija ir kiti lygybės teisės aktai

Kaip ketinate pašalinti galiojančių ES kovos su diskriminacija teisės aktų spragas ir užtikrinti, kad būtų veiksmingai vykdomi ES kovos su rasizmu ir diskriminacija teisės aktai bei stiprinamos mažumoms priklausančių asmenų teisės? Kaip planuojate įveikti politinį horizontaliosios Kovos su diskriminacija direktyvos blokavimą Taryboje ir ką, atsižvelgdama į EP poziciją, ketinate daryti dėl dabartinio pasiūlymo? Kaip planuojate užtikrinti, kad būtų neblokuojamas pasiūlymas į ES sudarytą nusikaltimų sričių sąrašą įtraukti neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus ir kokių papildomų kovos su šiais nusikaltimais priemonių imsitės? Kaip stebėsite Direktyvos dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje įgyvendinimą laikantis Stambulo konvencijos? Ar planuojate peržiūrėti šios direktyvos taikymo sritį, kad į ją būtų įtraukta sutikimu grindžiama išžaginimo apibrėžtis? Ar pritarсите tam, kad dabartinis SESV 83 straipsnyje pateiktas ES sudarytas nusikaltimų sričių sąrašas būtų išplėstas, į jį aiškiai įtraukiant smurtą dėl lyties, ir kokių kitų veiksmų planuojate imtis, kad būtų kovojama su tokiu smurtu, įskaitant kibernetinį smurtą dėl lyties? Kokia Jūsų kovos su patyčiomis kibernetinėje erdvėje strategija ir, kalbant apie internetines grėsmes, kaip sieksite apsaugoti vaikus ir kitas pažeidžiamas grupes internete, visų pirma turint omenyje tamsiuosius modelius, manipulytivyviusius ir priklausomybę sukeliančius dizaino sprendimus ir DI sugeneruotą turinį? Kaip šioje srityje bendradarbiausite su kitais Komisijos nariais, visų pirma su už vidaus reikalus atsakingu Komisijos nariu ir už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingu Komisijos nariu?

Pastaraisiais metais didelė pažanga padaryta stiprinant bendrą ES lygybės ir kovos su diskriminacija teisinę sistemą. Vis dėlto priėmus Vienodo požiūrio direktyvą būtų užpildyta didelė likusi ES kovos su diskriminacija teisės aktų spraga, nes nuo diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos visi mūsų visuomenės nariai būtų apsaugoti ne tik užimtumo srityje, kuriai jau taikomi ES teisės aktai. Esu tvirtai įsipareigojusi užtikrinti, kad derybos dėl šio išsamaus pasiūlymo išliktų būsimos kadencijos prioritetu, tikėdamasi tolesnės Europos Parlamento paramos. Per Belgijos pirmininkavimą padaryta pažanga suteikė stiprų postūmį Tarybai judėti į priekį. Glaudžiai bendradarbiausiu su Tarybai pirmininkausiančiomis valstybėmis narėmis ir visomis išgalėmis remsiu darbą Taryboje, kad būtų pasiektas reikiamas balsų vieningumas.

Veiksmingas lygybės taisyklių įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas tebėra iššūkis. Politinėse gairėse aiškiai nurodyta, kad įgyvendinimas turėtų būti pagrindinis prioritetas, ypač lygybės srityje, o svarbiausia yra mūsų taisyklių poveikis asmenims. Taigi, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, pasinaudosiu politinėse gairėse nurodytais dialogais įgyvendinimo klausimais su suinteresuotaisiais subjektais, kad aptartčiau pažangą ir nustatytčiau konkrečius įgyvendinimo sunkumus vietoje. Nekantriai laikiu rezultatų aptarimo Europos Parlamente, kad galėtume kartu ieškoti sprendimų. Taip pat padėsiu valstybėms narėms įgyvendinti naujus teisės aktus rengdama praktinius seminarus ir gaires, kurie gali padėti nacionalinėms valdžios institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, socialiniams partneriams, taikyti taisykles vietoje. Geros praktikos pavyzdžių netrūksta ir mes turime juos skatinti. Atidžiai stebėsiu, kaip įgyvendinamos dvi naujos direktyvos dėl lygybės įstaių, padedančių diskriminacijos aukoms, stiprinimo.

Kitoje Rasinės lygybės direktyvos ir Užimtumo lygybės direktyvos įgyvendinimo ataskaitoje, kuri turi būti pateikta 2026 m., pasiūlysiu ypatingą dėmesį skirti su diskriminacija susijusiose bylose taikomoms sankcijoms. Kartu su valstybėmis narėmis imsiuosi tolesnių veiksmų, kad būtų užtikrintas tinkamas taikymas. Galiausiai pasinaudosiu visais Komisijai suteiktais įgaliojimais, kad užtikrinčiau tinkamą *acquis* ir atitinkamų Teisingumo Teismo sprendimų įgyvendinimą. Pavyzdžiui, kalbant apie LGBTIQ asmenų lygybę, visapusiškai palaikysiu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingą Komisijos narį, kad visose valstybėse narėse laisvo judėjimo tikslais būtų užtikrintas teismo sprendimų dėl tos pačios lyties porų santuokos ir tėvystės pripažinimo taikymas.

Be to, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, remsiu už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingą Komisijos narį, kiek tai susiję su neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų įtraukimu į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 83 straipsnyje pateiktą ES nusikaltimų sąrašą, kad paskatinčiau Tarybą vieningai priimti reikiamą Tarybos sprendimą. Kalbant apie konkrečią lygybės perspektyvą, užtikrinsiu, kad kovos su neapykanta kurstančiomis kalbomis ir neapykantos nusikaltimais veiksams daug dėmesio būtų skiriama lygybės sąjungos strategijose po 2025 m., susijusiose su lyčių lygybe, kova su rasizmu ir LGBTIQ asmenų lygybe. Taip pat sieksiu kovoti su neapykanta kurstančiomis kalbomis ir neapykantos nusikaltimais, nukreiptais prieš romus ir asmenis su negalia. Be to, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat glaudžiai bendradarbiausiu su už vidaus reikalus ir migraciją atsakingu Komisijos nariu, kad būtų užtikrintas veiksmingas lygybės sąjungos strategijų ir kovos su antisemitizmu, žydų gyvenimo puoselėjimo ir kovos su neapykanta musulmonams veiksmų koordinavimas.

Smurtas lyties pagrindu tebėra bauginanti tikrovė pernelyg dideliame skaičiu žmonių ES ir mūsų visuomenėje tokio reiškinio neturėtų būti. Pastaraisiais metais ES padarė pažangą siekdama užkirsti kelią tokiam smurtui, apsaugoti aukas ir nubausti nusikaltėlius, visų pirma priimdama Direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris ir prisijungdama prie Stambulo konvencijos. Dabar bus labai svarbu visapusiškai įgyvendinti šią direktyvą, pagal kurią reikalaujama kriminalizuoti, be kita ko, neapykantą dėl lyties kurstančias kalbas internete ir nustatomos aukų prevencijos, apsaugos ir paramos joms bei jų teisės kreiptis į teismą priemonės. Remsiu valstybes nares joms įgyvendinant savo įsipareigojimus, susijusius tiek apskritai su smurtu dėl lyties, tiek konkrečiai susijusius su sutikimo svarba lytiniuose santykiuose.

Kalbant apie išžaginimo nusikaltimą, apgailestauju, kad Direktyvoje dėl smurto prieš moteris nebuvo susitarta dėl ES lygmens išžaginimo apibrėžties, grindžiamos sutikimo nebuvimu. Empiriniai įrodymai ir dabartiniai vieši atvejai rodo, kad jėgos ar grasinimų naudojimu grindžiamos apibrėžtys yra pasenusios ir kad reikalinga šiuolaikiška apibrėžtis, grindžiama sutikimo nebuvimu. Tačiau prieš persvarstydami Direktyvą dėl smurto prieš moteris pirmiausia turėtume sutelkti dėmesį į visapusišką ir teisingą jos įgyvendinimą. Padėsiu už vidaus reikalus ir migraciją atsakingam Komisijos nariui derybose dėl Kovos su seksualine prievarta prieš vaikus direktyvos, į kurią įtraukta panaši apibrėžtis ir kuriai Parlamento parama bus labai svarbi. ES sudarytas nusikaltimų sričių sąrašas gali būti pildomas ir pasiūlymai dėl kovos su neapykanta kurstančia kalba ir neapykantos nusikaltimais gali būti priimami tik Tarybai vieningai pritarus.

Yra keletas veiksmų, kurių reikia imtis siekiant toliau kovoti su kibernetiniu smurtu. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, be Direktyvos dėl smurto prieš moteris įgyvendinimo, pagal kurią reikalaujama kriminalizuoti dažniausiai pasitaikančias kibernetinio smurto formas (dalijimąsi intymiais vaizdais be sutikimo, įskaitant dirbtinio intelekto sukurtą sintetinę sankaitą, priekabiavimą kibernetinėje erdvėje, persekiojimą kibernetinėje erdvėje ir neapykantos prieš moteris kurstymą internete), kartu su socialinės žiniasklaidos platformomis svarstysiu galimybę parengti elgesio kodeksą dėl kovos su kibernetiniu smurtu prieš moteris ir mergaites, prisidėsiu prie kovos su patyčiomis kibernetinėje erdvėje veiksmų plano ir prie už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą atsakingo Komisijos nario vadovaujamo darbo. Galiausiai glaudžiai bendradarbiausiu su už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingu Komisijos nariu dėl saugumo politikoje, nes patyčios kibernetinėje erdvėje, ypač patyčios dėl lyties kibernetinėje erdvėje, yra pagrindinė priežastis, dėl kurios moterys nedalyvauja politikoje arba nusprendžia tokią veiklą nutraukti.

11. Lygybės strategijos, negalia ir duomenys apie lygybę

Kaip bendradarbiausite su kitais ES Komisijos nariais, kad užtikrintumėte įvairių lygybės strategijų, pvz., LGBTIQ+ strategijos, ES lyčių lygybės strategijos, Romų lygybės ir įtraukties strategijos, ES kovos su rasizmu veiksmų plano ir Kovos su rasizmu strategijos nuoseklumą ir integravimą į kitas ES politikos sritis? Ar numatote, kad atnaujinant lygybės ir kovos su diskriminacija strategijas bus teikiama naujų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų? Kaip dirbsite, kad užtikrintumėte, jog ES liktų saugi ir įtrauki erdvė visiems asmenims, nepriklausomai nuo jų seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės? Ar įsipareigosite taikyti greitas pažeidimo nagrinėjimo procedūras regreso atvejais? Kokių veiksmų imtumėtės, kad būtų surenkama daugiau ir geresnės kokybės duomenų apie lygybę? Taip pat kokių veiksmų imsitės, kad užtikrintumėte, jog valstybėse narėse ir ES institucijose būtų įgyvendinama JT neįgaliųjų teisių konvencija? Kokių veiksmų imsitės, kad ES prisijungtų prie JT neįgaliųjų teisių konvencijos fakultatyvaus protokolo?

Lygybės principo integravimas pats savaime nėra tikslas, bet priemonė stiprinti teisingos bei klestinčios visuomenės ir, pasinaudojant visais jos talentais, konkurencingesnės ekonomikos pagrindą ir demokratinę bei saugią visuomenę. Todėl turime toliau derinti tikslines lygybės iniciatyvas ir lygybės principo integravimą, siekdami sukurti mano įgaliojamajame rašte minimą lygybės sąjungą.

Remdamasi savo įgaliojimų raštu, jeigu būsiu patvirtinta eiti pareigas, vadovausiu pastangoms integruoti lygybės principą į ES politiką, teisės aktus ir finansavimo programas. Visapusiškai pasinaudosiu Lygybės darbo grupės ir jos lygybės koordinatorių tinklo visuose Komisijos generaliniuose direktoratuose ir Europos išorės veiksmų tarnyboje ekspertinėmis žiniomis, apimančiomis visas ES politikos sritis. Visi paskirtieji Komisijos nariai ir paskirtieji vykdomieji pirmininko pavaduotojai įsipareigojo integruoti lyčių principą. Esu pasirengusi įgyvendinti šį tvirtą įsipareigojimą, keisdama informacija su savo kolegomis, kurių atsakomybės sritys apima lygybės principo integravimą, visų pirma apie abipusiai naudingas galimybes, atsirandančias užtikrinus lygybę. Bendradarbiausiu su už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą atsakingu Komisijos nariu, kad išsiaiškintume, kaip lygybės perspektyvą geriausiai integruoti į finansavimo programas. Įkvėpimo bus galima pasisemti iš praityje vykdyto bandomojo lyčių aspekto integravimo į biudžetą projekto.

Tai turėtų būti paremta mokymais ir informavimu visoje Komisijoje, daugiausia dėmesio skiriant tokioms sritims kaip lyčių principo integravimas, LGBTIQ asmenų lygybė ar negalios aspekto integravimas. Atliekant poveikio vertinimus ir vertinimus įvairiose ES politikos srityse galima gauti naudingos informacijos apie lygybės aspektą.

Kelios lygybės sąjungos strategijos ir veiksmų planai nustos galioti kitais metais. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, nedelsdama imsiuosi rengti naują Lyčių lygybės strategiją, atnaujinti LGBTIQ asmenų lygybės strategiją ir rengti naują kovos su rasizmu strategiją. Jei būsiu paskirta eiti šias pareigas, užtikrinsiu, kad rengiant naujas strategijas būtų vykdomos plataus masto konsultacijos, kuriose dalyvautų Europos Parlamentas, valstybės narės, pilietinė visuomenė ir kiti suinteresuotieji subjektai. Apsvarstysiu, ar reikia imtis veiksmų ir kokių, kad būtų pašalinti likę trūkumai arba sustiprinta esama teisinė sistema, visų pirma kiek tai susiję su vienodomis vyrų ir moterų galimybėmis naudotis prekėmis bei paslaugomis ir naujų teisės aktų dėl dirbtinio intelekto poveikiu nediskriminavimui bei lygybei.

Kalbant apie LGBTIQ asmenų saugumą, sieksiu kurti saugesnę Europos visuomenę žmonėms, visapusiškai atsižvelgdama į jų įvairovę. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, atidžiai įvertinsiu, kas pasiekta ir kur yra likusių trūkumų, ir pasiūlysiu tikslingas priemones LGBTIQ asmenų teisėms puoselėti ir sinergijai su kitomis lygybės strategijomis kurti. Atnaujintoje LGBTIQ asmenų lygybės strategijoje, kurią pasiūlysiu, be kita ko, daug dėmesio bus skiriama atvertimo terapijos taikymo uždraudimui, visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių kompetenciją. Daugelyje politikos aspektų reikia atsižvelgti į ypatingus LGBTIQ asmenų interesus, be kita ko, susijusius su priekabiavimu, vaiko teisėmis ir psichikos sveikata. Tikiuosi šiuos klausimus spręsti kartu su Komisijos nariais, kuriems priskirtos šios atsakomybės sritys.

Jei būsiu paskirta eiti šias pareigas, mano, kaip už lygybę atsakingos Komisijos narės, svarbiausia užduotis bus parengti ir įgyvendinti lygybės ir kovos su diskriminacija taisyklės bei užtikrinti jų taikymą. Vėsiu diskusijas su valstybėmis narėmis, kuriose nustatyta trūkumų, ir prižiūrėsiu, kad neseniai priimti teisės aktai būtų tinkamai įgyvendinami. Stipresnės lygybės įstaigos užtikrins didesnę ES lygybės ir nediskriminavimo taisyklių veiksmingumą nacionaliniu lygmeniu. Prireikus ir tinkamais atvejais nedvejodama siūlysiu Komisijos narių kolegijai pasinaudoti Komisijai, kaip Sutarčių sergėtojais, suteiktais įgaliojimais, be kita ko, taikyti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

Visiškai sutinku, kad mums reikia tikslesnių ir palyginamų duomenų, kad politikos formuotojai ir visuomenė galėtų įvertinti patiriamos diskriminacijos mastą bei pobūdį ir kad mūsų informuotumas apie tendencijas būtų tvirtai pagrįstas. Padaryta pažanga, be kita ko, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, taip pat remiantis jų nacionaliniais statistiniais duomenimis. Siūlysiu, kad Komisija, atnaujindama lygybės strategijas, toliau dėtų daugiau pastangų lygybės duomenų srityje. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, savo kadencijos laikotarpiu bendradarbiausiu Komisijos viduje ir su valstybėmis narėmis, ES pagrindinių teisių agentūra (FRA) ir Europos lyčių lygybės institutu (EIGE), Tarybai pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis, JT Prajos grupe, pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų surenkama daugiau ir kokybiškesnių lygybės duomenų.

Šiuo metu Komisija rengia 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijos pažangos ataskaitą, kurioje vertinamas jos įgyvendinimas ir likę uždaviniai. Komisija, kaip ES ryšių centras pagal JT neįgaliųjų teisių konvenciją (JT NTK), taip pat rengiasi konstruktyviam dialogui dėl jos įgyvendinimo ES. Šie procesai yra labai naudingi, siekiant nustatyti likusius trūkumus ir prireikus atnaujinti strategijos tikslus bei veiksmus. Ne visos valstybės narės yra prisijungusios prie JT NTK fakultatyvaus protokolo, o pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl ES prisijungimo prie fakultatyvaus protokolo Tarybai pateiktas dar 2008 m. Įsipareigoju užtikrinti, kad Komisija atidžiai stebėtų valstybių narių prisijungimo prie šio fakultatyvaus protokolo pažangą.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, pirmiausia siekčiau pašalinti likusius trūkumus ir prisidėti prie Europos be kliūčių asmenims su negalia kūrimo. Daugiausia dėmesio ir toliau bus skiriama tokioms sritims kaip užimtumas, savarankiškas gyvenimas, prieinamumas ir negalios aspektų integravimas į visas politikos sritis.

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto klausimai

12. Kokios yra Jūsų pagrindinės prioritetinės sritys ir konkrečios priemonės, kalbant apie būsimas Moterų teisių veiksmų gaires ir atnaujintą ES lyčių lygybės strategiją? Kaip jos bus susijusios su kitais strateginiais dokumentais? Kaip užtikrinsite, kad moterų teisės ir lyčių lygybė būtų prioritetizuojamos ir tinkamai įtrauktos į Jūsų pačios atsakomybės sritis ir visos naujosios Komisijos politiką, kaip organizuosite darbą ir užtikrinsite bendradarbiavimą su už teisingumą atsakingu Komisijos nariu ir JUST GD? Kaip planuojate išlaikyti sąveikinį požiūrį ir jį integruoti į savo darbą sveikatos ir švietimo bei prekių tiekimo ir paslaugų teikimo srityse? Ar į strategiją bus įtraukti tolesni veiksmai, susiję su įsipareigojimu užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises, ir gairės, kurios bus parengtos siekiant išsamaus, pagal amžių pritaikyto švietimo lytiškumo ir santykių klausimais?

Moterų teisių veiksmų gairėse bus išdėstyta mūsų vizija moterų teisių klausimais, dėl kurios bus diskutuojama su Europos Parlamentu ir valstybėmis narėmis. Jau dabar aišku, kad tokie klausimai kaip kova su smurtu prieš moteris ir moterų ekonominis bei politinis įgalėjimas turi išlikti vieni svarbiausių darbotvarkėje. Jeigu būsiu patvirtinta Komisijos nare, glaudžiai bendradarbiausiu su už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju ir visais Komisijos nariais, siekdama užtikrinti, kad veiksmų gairėse būtų atsižvelgta į lyčių lygybės iššūkius, kylančius visose politikos srityse, kaip antai darbo, sveikatos, švietimo, teisingumo, politinio dalyvavimo ar interneto erdvės. Dviejų man paskirtų atsakomybės sričių derinys taip pat padės užtikrinti, kad kilus krizei niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Kilus įvairioms krizėms – sveikatos, konfliktų ar klimato – visuomet aiškiai matyti lygybės aspektai, o veiksmingai reaguojant į krizes turi būti atsižvelgiama į įvairių visuomenės grupių poreikius.

Jeigu mano kandidatūra bus patvirtinta, pasiūlysiu Komisijos narių kolegijai veiksmų gaires, kuriose bus pateikta aukšto lygio darbotvarkė; ja vadovausimės rengdami savo Lyčių lygybės strategiją po 2025 m., kurioje bus pristatyti konkretūs veiksmai šiems tikslams pasiekti. Rengiant būsimą strategiją bus remiamasi keliais šiuo metu atliekamais tyrimais ir plataus masto viešomis konsultacijomis. Vienas iš prioritetų bus užtikrinti, kad būtų įgyvendinti pastaraisiais metais priimti ES teisės aktai ir kad naujos teisės bei sustiprinta apsauga veiktų praktiškai. Kitas prioritetas galėtų būti iniciatyvos užtikrinti geresnį moterų atstovavimą politikoje plėtojimas, be kita ko, susijęs su už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingo Komisijos nario darbu politinių kandidatų ir išrinktų atstovų saugumo srityje. Kitomis iniciatyvomis būtų galima didinti moterų finansinę nepriklausomybę, mažinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą ir kovoti su žalingais lyčių stereotipais, ypač žiniasklaidoje ir reklamos srityje. Be to, remdamasi pirmąja naujojo DI akto įgyvendinimo patirtimi, ketinu atidžiai išnagrinėti algoritminę diskriminaciją. Strategijoje taip pat galėtų būti sprendžiami tam tikri klausimai, susiję su sveikata, įskaitant lytinę bei reprodukcinę sveikatą ir teises, tiek, kiek tai susiję su ES kompetencija. Kartu su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu sieksiu užtikrinti, kad veiksmų gairės ir būsimą lyčių lygybės strategija visapusiškai derėtų su ES išorės veiksmais įgyvendinant šiuos aspektus. Naujojoje lyčių lygybės strategijoje taip pat galėtų būti laikomasi sąveikinio požiūrio, atsižvelgiant į ypač pažeidžiamą, pavyzdžiui, moterų su negalia, moterų migrančių ar LGBTIQ moterų, padėtį ir taip užtikrinant suderinamumą su kitomis lygybės sąjungos strategijomis. Iš asmeninės patirties žinau, kaip svarbu laikytis sąveikinio požiūrio, kad lygybės politikos veiksmai būtų veiksmingi.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, glaudžiai bendradarbiausiu su už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingu Komisijos nariu, siekdama spręsti diskriminacijos sveikatos srityje problemą. Programa „ES – sveikatos labui“ yra labai svarbi kovojant su nelygybe ligų prevencijos, pasirengimo krizėms ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityse. Įgyvendinant Europos kovos su vėžiu planą Europos su vėžiu susijusios nelygybės duomenų registre surinkti duomenys apie nelygybę, susijusią su amžiumi, lytimi, išsilavinimo ir pajamų lygiu, taip pat vėžio prevencijos ir sergančiųjų vėžiu priežiūros skirtumai tarp miesto ir kaimo vietovių.

Atsižvelgdama į mūsų atitinkamų politikos sričių tarpusavio sąsajas, glaudžiai bendradarbiausiu su už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingu Komisijos nariu, siekdama užtikrinti, kad lygybės perspektyva būtų tinkamai integruota į visas jo kompetencijai priklausančias politikos sritis.

Taip pat ketinu glaudžiai bendradarbiauti su už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju ir už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą atsakingu Komisijos nariu, siekdama spręsti tokius klausimus kaip diskriminacija, patyčios ir stereotipai švietimo srityje. Gerbdama valstybių narių

kompetenciją spręsti dėl švietimo turinio, manau, kad išsamaus lytinio švietimo skatinimas, laikantis UNESCO gairių ir tarptautinių standartų, yra itin svarbus sėkmės veiksnys užkertant kelią smurtui dėl lyties ir gerinant jaunimo sveikatą bei gerovę.

Gerbiamieji Parlamento nariai taip pat kviečiami susipažinti su atsakymais į 10 klausimą.

13. Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas ir toliau išlieka ir kartu su kitomis struktūrinėmis problemomis, susijusiomis su moterų dalyvavimu užimtumo srityje, prisideda prie taip pat nerimą keliančio vyrų ir moterų pensijų skirtumo. Kokių konkrečių veiksmų ketinate imtis, kad būtų sprendžiama vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo problema ir mažinama diskriminacija darbo užmokesčio srityje, visų pirma sektoriuose, kuriuose dominuoja moterys, pvz., priežiūros sektoriuje, ir kokių planų turite, kad būtų sprendžiamos ir šalinamos tokios problemos kaip profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir pakankamos paramos bei teisinės sistemos trūkumas, kalbant apie priežiūros atsakomybes, tenkančias moterims, pvz., motinoms, ir prisidedančioms prie mažesnio moterų dalyvavimo darbo rinkoje ir geriau apmokamuose sektoriuose? Kaip skirsite ypatingą dėmesį moterims, esančioms nesaugioje arba pažeidžiamoje padėtyje, pvz., benamėms moterims, ar tam, kad moterys kaimo vietovėse ar nuošaliuose regionuose turėtų prieigą prie esminių paslaugų ir infrastruktūros?

Lyčių nelygybė yra ne tik neteisybė, bet ir didžiulė ekonominė kliūtis, turinti ilgalaikį neigiamą poveikį mūsų konkurencingumui. Nors vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas ES šiek tiek sumažėjo – nuo 13,7 proc. 2019 m. iki 12,7 proc. 2022 m., daugumoje valstybių narių jis vis dar per didelis. Dėl sunkumų, su kuriais moterys susiduria per savo profesinį gyvenimą, vyrų ir moterų pensijų skirtumas ES lygmeniu 2023 m. vis dar buvo 25,4 proc.

Neseniai priimtoje direktyvoje nustatytos darbo užmokesčio skaidrumo priemonės ir griežtesnis teisės į vienodą darbo užmokesį užtikrinimas iš esmės pakeis moterų padėtį Europoje. Šiomis priemonėmis darbuotojams bus užtikrinta galimybė naudotis savo teisėmis, suteikiant jiems prieigą prie reikiamos informacijos. Naujosios taisyklės taip pat paskatins įmones imtis veiksmų, siekiant kovoti su struktūrine diskriminacija ar šališkumu darbo užmokesčio srityje, jei tokių esama.

Valstybės narės šią direktyvą į nacionalinę teisę turi perkelti iki 2026 m. birželio mėn. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, norėčiau, kad Komisija bendrai dėtų pastangas paremti tinkamą direktyvos perkėlimą į valstybių narių nacionalinę teisę, o vėliau – visapusišką praktinį jos įgyvendinimą, neužkraunant pernelyg didelės administracinės naštos darbdaviams. Tai galime padaryti organizuodami praktinius įgyvendinimo seminarus ir mainus mokymosi tikslais, kad palengvintume dalijimąsi gerąja praktika, ir rengdami susitikimus su valstybėmis narėmis, kurioms kyla klausimų dėl teisės aiškinimo. Rengsiu gaires, pavyzdžiui, kaip teisiškai apibrėžti vienodos vertės darbą ir sąveikinę diskriminaciją. ES lėšomis remiamos nacionalinių valdžios institucijų pastangos sukurti skaitmenines priemones, siekiant palengvinti naujųjų taisyklių taikymą.

Ne tik spęsiu darbo užmokesčio atotrūkio problemą, bet ir toliau stengsiuosi panaikinti lyčių užimtumo skirtumą. Viena iš pagrindinių priemonių šiam tikslui pasiekti – įgyvendinti Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą. Šia direktyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas geriau dalytis priežiūros pareigomis, kad moterims būtų sudarytos sąlygos patekti į darbo rinką arba joje likti, visų pirma tais atvejais, kai šeimoje yra vaikų ar vyresnio amžiaus asmenų, kuriems reikalinga priežiūra. Tai daroma nustatant patrauklesnes atostogų dėl šeiminių priežasčių sąlygas ir lankstų darbo grafiką, kuriais dėl to dažniau naudotųsi vyrai.

Naujosios taisyklės turėjo būti įgyvendintos iki 2022 m. rugpjūčio mėn. Ketinu atidžiai stebėti, ar nacionalinės teisės aktai atitinka direktyvos reikalavimus, ypač jos nuostatas dėl vaiko priežiūros atostogų ir (arba) jų kompensavimo. Pirmiausia ketinu pradėti dialogą su atitinkamomis valstybėmis narėmis, kad būtų pašalinti kai kurie trūkumai, taip pat siekdama paskatinti naudotis teikiama finansine parama.

Galiausiai, siekiant panaikinti vyrų ir moterų priežiūros pareigų skirtumą, atnaujinta Lyčių lygybės strategija suteiks galimybių pristatyti naujus veiksmus, kuriais bus siekiama stiprinti moterų teises ir lygybę visoje ES ir ES institucijose.

Kalbant apie moteris, atsidūrusias nesaugioje padėtyje ar susidarius pažeidžiamumo sąlygoms, esu tvirtai įsitikinusi, kad Komisijos veiksmais turi būti atsižvelgiama į konkrečius jų poreikius. Pavyzdžiui, moterys dažnai sudaro didesnę vadinamųjų nematomų benamių, neturinčių nuolatinių namų, dalį. Bendradarbiausiu su už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingu vykdomuoju pirmininko pavaduotoju ir su už energetiką ir būsto sektorių atsakingu

Komisijos nariu, siekdama užtikrinti, kad pirmoji ES kovos su skurdu strategija taip pat būtų susijusi su lygybės, ypač lyčių, srities uždaviniais. Siekiant spręsti pažeidžiamiausių asmenų, įskaitant benamius, padėties klausimą, itin svarbu šalinti pagrindines skurdo priežastis, taip pat daug dėmesio skirti nepakankamų pajamų, galimybių patekti į darbo rinką trūkumo ir galimybių naudotis socialinėmis bei esminėmis paslaugomis trūkumo klausimams.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, taip pat ketinu dėti daugiau pastangų, kad būtų skatinama moterų lygybė kaimo ir atokiuose regionuose. Nepaisant didelio jų indėlio, šios moterys dažnai turi nevienodas galimybes naudotis ištekliais, gauti išsilavinimą ir naudotis sprendimų priėmimo galia. Bendradarbiausiu su už žemės ūkį ir maisto sektorių atsakingu Komisijos nariu, siekdama užtikrinti, kad pasinaudotume savo politikos laimėjimais ir turimu finansavimu kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančioms moterims remti, įskaitant 2023–2027 m. BŽŪP, kurioje konkrečiai nurodyta, kad reikia gerinti kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių moterų padėtį. Esminės ir socialinės paslaugos – tai pagrindinės priemonės, leidžiančios sudaryti sąlygas užtikrinti kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių moterų socialinę įtrauktį. Užtikrinsiu, kad ES lėšomis ir toliau būtų investuojama į šių paslaugų teikimą minėtose srityse moterų labui.

14. Smurtas dėl lyties yra problema, nuo kurios namuose, darbe ar gatvėje kenčia visos ES moterys. Kaip ketinate užtikrinti, kad visoje ES būtų visapusiškai įgyvendinama Direktyva dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje ir Stambulo konvencija? Direktyvoje minimas seksualinis smurtas ir patyčios kibernetinėje erdvėje, tačiau to nepakanka. Kokios priemonės bus įtrauktos į būsimą Veiksmų planą dėl patyčių kibernetinėje erdvėje, kad būtų užtikrinama, jog skaitmeninės erdvės būtų saugios, t. y. jose nebūtų internetinio priekabiavimo, neapykantos kalbos ir internetinės prievartos? Ir ar juo bus sprendžiama problema, susijusi su vaizdais, kurie naudojami moterims pažeminti ir jų reputacijai sugadinti, be kita, sugeneruotais DI, dalijantis ir platinant, pvz., sintetinės sankaitos ar vaizdinės seksualinės prievartos turinį? Kaip galima tai pasiekti, be kita ko, pasitelkiant technologijų įmonių vykdomą prevenciją? Ar teiksime pirmenybę tam, kad būtų parengtos valstybėms narėms skirtos gairės dėl informuotumo apie sutikimo vaidmenį lytiniuose santykiuose didinimo kampanijų rengimo visose valstybėse narėse, taip pat dėl lytinio švietimo, ir ar planuojate teikti kokius nors pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ar iniciatyvų dėl išžaginimo kriminalizavimo, įtraukiant sutikimu paremtą apibrėžtį? Ar rengsite kokius nors naujus pasiūlymus, specialiai skirtus kovai su smurtu dėl lyties, be kita ko, ar teiksime pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo išplėsti dabartinį vadinamųjų ES sudarytų nusikaltimų sričių sąrašą ir įvardyti smurtą dėl lyties kaip naują nusikalstamą sritį, įrašytą į sąrašą SESV 83 straipsnio 1 dalyje, kaip prašo Parlamentas?

Gyvenimas be smurto ir stereotipų yra vienas iš pagrindinių 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijos ramsčių. Didžiuojuosi, kad šių metų gegužės mėn. ES priėmė novatorišką Direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje. Dabar turime užtikrinti, kad naujasis teisės aktas būtų pradėtas taikyti praktiškai iki perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, t. y. 2027 m. birželio mėn. Padėsiu valstybėms narėms laiku ir tinkamai įgyvendinti Direktyvą. Direktyva taip pat prisidedama prie Europos Sąjungos išipareigojimų, pagal Stambulo konvenciją priimtų teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje, įgyvendinimo valstybėse narėse, be kita ko, Konvencijos neratifikavusiose valstybėse narėse.

Be to, Stambulo konvencija taip pat turi būti įgyvendinta ES viešojo administravimo srityje. Kiekviena institucija, agentūra, delegacija ir įstaiga turės būti parengusios priemonių rinkinį, įskaitant tvirtą kovos su priekabiavimu politiką ir sistemas. Bendradarbiaudama su už biudžetą, kovą su sukčiavimu ir viešąjį administravimą atsakingu Komisijos nariu, aktyviau koordinuosiu veiksmus su visomis ES institucijomis, įskaitant Europos Parlamentą, siekdama užtikrinti, kad mūsų viešojo administravimo institucijos laikytųsi reikalavimų, ir keistis gerąja praktika.

Dar 2015 m. Pagrindinių teisių agentūros atliktoje apklausoje nustatyta, kad viena iš dešimties moterų ES nurodė patyrusi kibernetinį priekabiavimą, t. y. gavo nepageidaujamus atviro seksualinio turinio e. laiškus ar tekstines žinutes arba nepadorių pasiūlymų socialiniuose tinkluose. Nuo to laiko šio pavojaus mastas tik didėjo. Priekabiavimas internete ypač veikia viešajame gyvenime aktyviai dalyvaujančias moteris, o tai gali jas nutildyti, trukdyti jų dalyvavimui visuomeniniame gyvenime ir pažeisti demokratijos principą.

Internetu ir dirbtinio intelekto priemonėmis sukurti žeminantys vaizdai yra naujausia labiau struktūrinės smurto prieš moteris problemos apraiška. Jau turime priemonių, kurias turime visapusiškai išnaudoti. Pagal Direktyvą dėl smurto prieš moteris kriminalizuojamas dalijimasis intymia ar manipuluota medžiaga be sutikimo, užtikrinama, kad aukos gautų reikiamą paramą, ir didinamos jų galimybės kreiptis į teismą. Skaitmeninių paslaugų akte taip pat nustatytos griežtos kovos su smurtu dėl lyties internete taisyklės, visų pirma įtraukiant aiškius pranešimo mechanizmus ir paskiriant patikimus pranešėjus, turinčius ekspertinių žinių šiais klausimais. Skaitmeninių

paslaugų akte reikalaujama, kad labai didelių interneto platformų ir labai didelių paieškos sistemų paslaugų teikėjai atliktų rizikos vertinimą ir, jei nustatytų su smurtu dėl lyties susijusią riziką, veiksmingai ją sumažintų. Komisija jau ėmėsi tyrimo veiksmų kelių į sąrašą įtrauktų subjektų atžvilgiu dėl generatyvinio DI keliamos rizikos ir labai glaudžiai bendradarbiauja su Europos algoritmų skaidrumo centro ekspertais, kad išspręstų dirbtinio intelekto sukurto turinio, pavyzdžiui, sintetinės sankaitos ar vaizdinės seksualinės prievartos, problemą.

Dirbtinio intelekto akte nustatytos generatyviniame dirbtiniame intelektui taikytinos taisyklės, būtent – ženklinti sintetinę sankaitą ir įdiegti techninius sprendimus, leidžiančius aptikti dirbtinio intelekto sukurtus išvedinius. Taip internetinių paslaugų teikėjai galės veiksmingai nustatyti tokį turinį ir imtis būtinų veiksmų, pavyzdžiui, pašalinti bet kokį turinį, kuriame moterys klaidingai vaizduojamos kaip nuogos. Be to, DI aktu draudžiamas dirbtinis intelektas, kuris naudoja tokį apgaulingą turinį, siekdamas manipuliuoti asmenimis ir padaryti žalos. Pažeidus šias taisykles gali būti skiriamos didelės baudos. Komisija rengia praktines gaires, kad užtikrintų greitą ir nuoseklų DI akto nuostatų, kuriomis reglamentuojami šie draudimai, taikytini nuo 2025 m. vasario mėn., taikymą.

Jei būsiu paskirta eiti šias pareigas, padėsiu sukurti 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje numatytą savanorišką sistemą, kuri apimtų interneto platformas ir kitus suinteresuotuosius subjektus, siekiant geriau apsaugoti moteris internete. Ketinu imtis darbo su socialinės žiniasklaidos platformomis kibernetinio smurto prieš moteris ir mergaites srityje. Taikant visas šias priemones bus užtikrinta, kad visoje ES būtų veiksmingai kovojama su kibernetiniu smurtu dėl lyties, kad aukos neabejotų, jog bus veiksmingai apsaugotos teisės aktais, ir kad neteisėtas kibernetinis smurtas neliktų nenubaustas.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, visapusiškai remsiu už technologinį suverenumą, saugumą ir demokratiją atsakingo vykdomojo Komisijos pirmininko pavaduotojo darbą, siekiant pasiūsti aiškia žinią apie visapusišką šių teisės aktų įgyvendinimą ir užtikrinti, kad gairėse pagal DI aktą būtų atsižvelgiama į galimą žalą, atsirandančią dėl DI sukurtų vaizdų, naudojamų moterims žeminti ir jų reputacijai pakenkti, taip pat veiksmingai kovoti su patyčiomis kibernetinėje erdvėje, neteisėta neapykantą kurstančia kalba ir smurtu dėl lyties.

Pastaraisiais metais taip pat stebime didėjančią patyčių elektroninėje erdvėje mastą. Jei būsiu paskirta eiti šias pareigas, remsiu už kartų tarpusavio teisingumą, jaunimą, kultūrą ir sportą atsakingo Komisijos nario darbą, siekdama, kad jis būtų derinamas su darbu lygybės srityje.

Galiausiai, kalbant apie naujo nusikaltimo dėl smurto dėl lyties įtraukimą į ES sudarytą nusikaltimų sąrašą, gerbiami Parlamento nariai kviečiami susipažinti su atsakymais į 10 klausimą.

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto klausimas

15. Kaip paskirtoji už lygybę atsakinga Komisijos narė, kaip integruosite lygybės klausimus į visas atitinkamas politikos sritis ir kaip užtikrinsite, kad būtų taikomas nuoseklus ir įtraukus požiūris, pvz., tarp įvairių Jūsų atsakomybės sričiai priskiriamų strategijų ir naujosios Kovos su skurdu strategijos, Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano ir naujojo Europos įperkamo būsto plano? Kalbant apie naująją Lyčių lygybės strategiją, kokių veiksmų numatote imtis, kad būtų panaikintas vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir pensijų skirtumas? Kokias teisėkūros priemones numatote, kad būtų stiprinama moterų padėtis darbo vietoje ir visų pirma sprendžiami daugybė neigiamų aspektų, su kuriais susiduria moterys dėl joms tenkančios „motinystės bausmės“, kaip tai įvardija EIGE? Kaip ši strategija padės spręsti tėvų ir prižiūrėtojų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros klausimą, visų pirma kalbant apie ankstyvąją vaikų priežiūrą, kad moterims būtų lengviau grįžti į darbo rinką?

Ar įsipareigojate atnaujinti dabartinę Neįgalųjų teisių strategiją naujomis pavyzdinėmis iniciatyvomis 2025–2030 metams ir į kokias prioritetines sritis sutelktumėte dėmesį ateinančius keletą metų? Kaip užtikrinsite, kad būtų tinkamai įgyvendinami teisės aktai, susiję su Europos asmens su negalia kortele ir Europos automobilio statymo kortele, kad būtų apsaugotos asmenų su negalia teisės? Atsižvelgiant į ES ir valstybių narių pareigas pagal JT neįgalųjų teisių konvenciją, kokius kitus ES veiksmus numatote, kad būtų gerinama socialinė ir ekonominė asmenų su negalia padėtis, visų pirma siekiant pašalinti barjerus jų judėjimo laisvei ir tam, kad jie galėtų gyventi ir dirbti skirtingose ES valstybėse narėse?

Jei būsiu patvirtinta už lygybę atsakinga Komisijos narė, remdamasi Lygybės darbo grupės darbu ir palaikydama glaudžius ryšius su savo kolegomis užtikrinsiu, kad į lygybės ir kovos su diskriminacija klausimus būtų atsižvelgiama visose politikos srityse. Dėsiu pastangas, kad būtų renkami kokybiškesni lygybės duomenys, siekiant tvirtesnio, įrodymais pagrįsto pagrindo tenkinti įvairių grupių su lygybės klausimais susijusius poreikius

ir spręsti atitinkamas jų problemas. Skatinsiu skaidriai vertinti pažangą, padarytą kuriant lygybės sąjungą apskritai. Stiprinsiu dialogą su nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens subjektais, į jį įtraukdama nukentėjusius asmenis. Sieksiu atitinkamose strategijose nustatyti, į jas įtraukti ir pasiūlyti priemones, skirtas diskriminaciją patiriantiems asmenims, pavyzdžiui, marginalizuotoms bendruomenėms, kaip antai romų, asmenų su negalia, vyresnio amžiaus asmenims ir vienišoms motinoms. Tik dirbdami kartu sukursime lygybės sąjungą.

Glaudžiai bendradarbiausiu su už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingu vykdomuoju Komisijos pirmininko pavaduotoju, kuris pateiks naują Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą ir ES kovos su skurdu strategiją, ir su už energetiką ir būsto sektorių atsakingu Komisijos nariu, kuris pateiks pirmąjį Europos įperkamo būsto planą.

Nors veiksmai pagal kitą Lyčių lygybės strategiją priklausys nuo vykdomų tyrimų ir plataus masto viešų konsultacijų proceso rezultatų, jau aišku, kad mums reikės tolesnių veiksmų lyčių nelygybei darbo rinkoje mažinti. Savo poziciją dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio bei pensijų skirtumų išsamiai išdėsciau atsakydama į 13 klausimą.

Paprasčiausiai nesąžininga, kad motinystė „baudžiama“ gaunant mažesnes pajamas. Tai lemia šališkumas ir diskriminacija, kuriuos motinos paprastai patiria iš savo darbdavių. Siekdama spręsti šią problemą, toliau kovosiu su žalingais lyčių stereotipais ir bendradarbiausiu su lygybės įstaigomis bei darbo inspekcijomis, kad ir motinos, ir atostogas dėl šeiminių priežasčių norintys imti tėvai, nebūtų diskriminuojami darbo vietoje. Turime tvirtą teisinę sistemą ir aš atidžiau prižiūrėsiu, kad ji būtų veiksmingai įgyvendinama visose valstybėse narėse. Siekdama spręsti nevienodo nemokamo darbo pasidalijimo ir priežiūros klausimus, užtikrinsiu, kad valstybės narės visapusiškai ir veiksmingai įgyvendintų Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą ir imtųsi tolesnių veiksmų, susijusių su Rekomendacija dėl ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros. Bendradarbiausiu su už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingu vykdomuoju Komisijos pirmininko pavaduotoju, kad paskatinčiau valstybes narės gerinti priežiūros paslaugų (taip pat ir ilgalaikės priežiūros) prieinamumą ir kokybę, be kita ko, pasitelkiant ES finansavimą.

Kaip išdėstyta atsakyme į 13 klausimą, ketinu remtis dabartinės Komisijos narių kolegijos pasiūlytomis iniciatyvomis ir jas toliau plėtoti, kad būtų pašalinti likę trūkumai ir prisidėta prie Europos be kliūčių asmenims su negalia kūrimo. Šios pastangos apims ir Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos įgyvendinimą. Pirmenybė ir toliau bus skiriama tokioms sritims kaip užimtumas, savarankiškas gyvenimas, prieinamumas ir negalios aspektų integravimas į visas politikos sritis.

Ketinu imtis ryžtingų veiksmų, siekdama paremti tinkamą naujų direktyvų dėl Europos asmens su negalia kortelės ir Europos asmenų su negalia automobilių statymo kortelės įgyvendinimą. Palaikysiu ryšius su valstybėmis narėmis, kad paremčiau jų pastangas per ateinančius dvejus su puse metų truksiantį perkėlimo į nacionalinę teisę procesą. Taip pat užtikrinsiu, kad būtų parengti deleguotieji ir įgyvendinimo aktai, kuriais būtų užbaigta kurti teisinė sistema ir sudarytos sąlygos įdiegti korteles nacionaliniu lygmeniu, visų pirma deleguotasis aktas, kuriuo nustatomos fizinių kortelių skaitmeninės savybės ir kuris turi būti priimtas per metus nuo direktyvos įsigaliojimo.

Visuomenės sveikatos pakomitečio klausimai

16. Viena iš Jūsų užduočių – parengti naują strategiją, kuria būtų remiamos medicininės atsako į grėsmes visuomenės sveikatai priemonės. Šiomis aplinkybėmis esminį vaidmenį vaidina Europos strateginio savarankiškumo trūkumas ir dabartinė priklausomybė nuo veikliųjų vaistinių medžiagų importo. Būtina sukurti patikimą mechanizmą, kuriuo būtų prisidedama prie veikliųjų vaistinių medžiagų gamybos ir to, kad gatavi vaistai pacientams Europoje būtų įperkami ir prieinami. Tai ne tik būtų būtinybė tuo atveju, jei vėl susidurtume su pandemija, bet ir yra itin svarbu, kalbant apskritai apie tiek dažnų, tiek retų ligų prevenciją ir gydymą Europoje. Ar galėtumėte išdėstyti savo strategiją, kaip šiomis aplinkybėmis ketinate gerinti pasirengimą sveikatos srities iššūkiams, be kita ko, turint omenyje pasaulinį solidarumą? Atsakydama visų pirma skirkite dėmesio bendradarbiavimo infrastruktūrai Sąjungoje ir už jos ribų ir pasiūlymams, kaip sukurti patikimą ypatingos svarbos vaistų ir sudedamųjų medžiagų gamybos, kūrimo ir prieinamumo mechanizmą, kaip sumažinti ES priklausomybę nuo užsienio tiekėjų bei kaip užtikrinti visuomenės sveikatos politikos finansavimą, be kita ko, pagal ES sveikatos programą?

Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, daug dėmesio skirsiu darbui kartu su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu ir už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingu Komisijos nariu tarptautinio bendradarbiavimo srityje, nes pasaulinės sveikatos krizės reikalauja pasaulinio masto bendradarbiavimo ir solidarumo.

Komisija jau dabar dirba laikydama šio požiūrio ir glaudžiai bendradarbiauja su tarptautiniais partneriais bei trečiosiomis šalimis. Šios partnerystės išbandytos šią vasarą, Afrikos žemyne kilus sunkesnės beždžionių raupų atmainos protrūkiui, kuris išplito keliose šalyse ir pareikalavo aukų pažeidžiamiausių asmenų grupėse. Remdamiesi pastaraisiais metais išplėtotu bendradarbiavimu, per dvi savaites po to, kai Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatos situaciją, pirmieji pristatė vakciną į Kongo Demokratinę Respubliką ir sudarė sąlygas nedelsiant pradėti skiepavimo kampanijas. To nebūtų buvę įmanoma padaryti be pasitikėjimo grindžiamų santykių, puoselėjamų nuo COVID-19 pandemijos, ir sustiprintos, be kita ko, įsteigus HERA, kovos su tarpvalstybinėmis grėsmėmis sveikatai sistemos. Imdamasi šių veiksmų Komisija taip pat atsižvelgė į dalijimąsi valstybių narių dovanotomis vakcinomis ir jį rėmė. Dėl Europos komandos principo šiandien esame pagrindiniai partneriai, padedantys suvaldyti šį protrūkį.

Jeigu mano kandidatūra bus patvirtinta, remsiu už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingo Komisijos nario darbą rengiant planuojamą Susitarimą dėl pandemijų, kuriuo turėtų būti pagerinta būsimų pandemijų prevencija, pasirengimas joms ir reagavimas į jas pasauliniu lygmeniu, taip pat bendradarbiausiu su už tarptautinę partnerystę atsakingu Komisijos nariu, siekdama stiprinti strategiją „Global Gateway“. Investicijos neturėtų būti sutelktos tik Europos Sąjungoje, bet turėtų padėti ir mūsų pasauliniams partneriams plėtoti jų pačių atsparius gamybos pajėgumus. Esamos iniciatyvos, kaip antai Europos komandos pavyzdinė iniciatyva dėl vakcinų, vaistų ir sveikatos technologijų gamybos ir prieigos prie jų Afrikoje, bus tęsiamos ir taps naudinga modeliu stiprinant pajėgumus mažų ir vidutinių pajamų šalyse.

Kita vertus, siekiant remti viešuosius pirkimus ir donorystę, būtina užtikrinti medicininių atsako priemonių prieinamumą. COVID-19 pandemija parodė, kad pramonės sektoriui neturint jokio gamybos ir tiekimo pajėgumų rezervo, taip pat dėl sudėtingų pasaulinių vaistų gamybos ir platinimo vertės grandinių ir nepakankamos išteklių, dėl kurių esame priklausomi nuo trečiųjų šalių, šaltinių įvairovės galima greitai pristigti būtiniausių medicininių atsako priemonių. Todėl manau, kad Europos Sąjunga turėtų ir toliau investuoti į didesnę savarankiškumą ypatingos svarbos medicininių atsako priemonių gamybos srityje. Jei būsiu patvirtinta Komisijos nare, remsiu už sveikatą ir gyvūnų gerovę atsakingo Komisijos nario darbą rengiant Ypatingos svarbos vaistų aktą, kuriuo siekiama stiprinti mūsų tiekimo grandinių atsparumą ir mažinti priklausomybę nuo ES nepriklausančių šalių ypatingos svarbos vaistų ir jų sudedamųjų dalių srityje.

Numatoma, kad naujoji Medicininių atsako priemonių strategija, kurią parengti man pavedė išrinktoji Komisijos pirmininkė, apims terapinius vaistus, vakciną, diagnostiką, medicinos priemones ir apsaugos priemones. Joje būtų siūloma taikyti visapusišką požiūrį, pradedant grėsmių vertinimu ir baigiant parama mokslinių tyrimų ir naujų prototipų bei produktų plėtojimui, gamybos didinimu krizių metu ir tokių ypatingos svarbos produktų atsargų kaupimo mechanizmu. Rengiantis cheminėms, biologinėms, radiologinėms ir branduolinėms grėsmėms (ChBRB) ir remiantis platesne atsargų kaupimo strategija, būtų naudojamos tokios priemonės kaip bendri viešieji pirkimai ir atsargų kaupimas.

Tokios strategijos poveikis vietoje galimas tik tuo atveju, jeigu bus laikomasi koordinuoto požiūrio, t. y. bus taikomas sustiprintas atitinkamų politikos priemonių ES rinkinys. Tikiuosi, kad Europos Parlamentas ir Taryba padės įgyvendinti šią strategiją.